



NOTULEN van de vergadering van de raad van de gemeente Voorschoten, gehouden op 12 december 2024 vanaf 20.00 uur.

Voorzitter: mevrouw N. Stermerdink, burgemeester.

Griffier: de heer B.J. Urban.

Aanwezige leden: de heer mr. drs. C. Bremmer, mevrouw R.E. de Bruin-Van Alphen, de heren A. Deuzeman, W.J. van Duivendijk en G. van den Ende, mevrouw C.L. Ilić, mevrouw P.T.M. Kortekaas-Warmerdam, mevrouw J.G. van der Krogt, de heren P. 't Lam en B. Lavrijsen, mevrouw K.S. van Meenen, mevrouw E. Mieremet, de heer M.P.A. van Oostrum, mevrouw M.H.R. Persoon, de heren A.L.R. Posthuma en B.W. Reinke, mevrouw J.C. Schroot, mevrouw H.M. van der Wende, mevrouw P. Wijnen en mevrouw M.J.T. Zoun.

Afwezig: de heer E.M.L.H. Maassen.

Aanwezige wethouders: de heer P. de Bruijn, de heer C.J. van der Elst en de heer H.G. Schokker.

1. Opening, mededelingen en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Ik open hierbij de raadsvergadering van 12 december 2024. Vandaag is de heer Maassen van de SP afwezig. Dat betekent dat er geen foto wordt genomen, maar ik vind het wel leuk dat iedereen er vanavond op-en-top uit ziet. Dat doen we gewoon elke decembervergadering: dan appen we dat er een foto wordt gemaakt. De foto wordt op een ander moment gemaakt. Dan ontvangt u weer een appje met het verzoek om in vol ornaat naar de raadsvergadering te komen.

De spreektijden zijn 18 minuten per fractie en 34 minuten voor het college.

Voordat we verdergaan met de agenda hebben we een paar vrolijke dingen. We hebben twee jarigen onder ons: onze griffier en Patricia.

(Applaus)

De **voorzitter:** Ik ga niet zingen, want dat gaat echt fout. Dan is de hele publieke tribune ook leeg. Gefeliciteerd, beiden. Het gebakje is van jullie beiden. Bert Jan, jij bent 54 geworden. Dat is nog net geen mijlpaal. Patricia, jij bent 65 geworden. Dat was vroeger een mijlpaal en voor velen van ons voelt dat nog steeds als een mijlpaal. Eigenlijk ben je al bijna 66, want in Nieuw-Zeeland hebben ze het allang gevierd, zei je net. Je bent dus eigenlijk al twaalf uur verder. Van harte gefeliciteerd! Fijn dat jullie hier vanavond zijn op deze mooie avond en dank voor de heerlijke traktatie.

Op ieders bureau staat weer het kerstpresentje van Zij aan Zij, met een heel mooi en lief kaartje erbij. Dank je wel, toppers van Zij aan Zij, voor het maken van het kerstpresentje. Ik heb gezien dat ze er hard aan hebben gewerkt. Dat is leuk om te zien.

(Applaus)

De **voorzitter:** Ik vind dat we elk jaar even onze absolute steunen en toeverlaten moeten bedanken, onze stille krachten op de achtergrond zonder wie wij niets zouden zijn. Dank je wel, dames van de kantine en dames en heren bodes. Dank je wel, Jan-Willem, Arjan, Natascha, Henk, Dominique en Lucia voor alles in het afgelopen jaar.

(Applaus)

De **voorzitter**: Jullie denken: krijgen we alleen een kerststerretje? Nee, er zit ook een hele mooie bon bij die kan worden ingewisseld bij een lokaal plantenparadijs. Dank jullie wel voor alles en ook alvast een hele fijne kerst.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Beëdiging burgercommissielid

De **voorzitter**: Ik vraag mevrouw Miltenburg om naar voren te komen voor de beëdiging. We hebben afscheid genomen van de heer De Graaf. U wordt vandaag als nieuw commissielid welkom geheten. Ik lees de eed voor.

Mevrouw Miltenburg legt de eed af.

De **voorzitter**: Van harte gefeliciteerd! Ik wens u ongelofelijk veel succes maar vooral ook heel veel plezier. Welkom bij de gemeenteraad van Voorschoten!

(Applaus)

3. Vaststellen raadsnotulen van 7 en 14 november 2024

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad

4.1. Brieven van instellingen of burgers;

4.2. Informatiebrieven van het college van B en W

4.3. Schriftelijke beantwoording van vragen uit de raad

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik heb het nummer niet direct paraat, maar er zijn een aantal vragen over Hofvliet binnengekomen. Bij mijn weten is dat niet een speciaal project waar we ook besluiten over hebben genomen, maar is het gewoon beleid in uitvoering. Er zijn best wel wat reacties op gekomen. Ik vraag me af welk beeld het college daarvan heeft. Ik heb een aantal bewoners hierover gesproken, maar kan het college hier even op reageren?

De **voorzitter**: Met toestemming van de raad geef ik het woord aan wethouder Schokker voor een korte toelichting.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Er zijn de afgelopen tijd contacten geweest tussen de gemeente en de inwoners van Hofvliet. Het gaat om een klein groen stukje dat op een bepaalde manier zou worden aangepast. Daar zijn inderdaad veel brieven over gekomen. Vorige week maandag hebben we een inloopavond gehad. Daar zijn heel veel zorgen geuit door de inwoners. We hebben daar die avond heel goed naar geluisterd. Dat is ook op een vrij stevige en forse manier door de inwoners gebeurd. Ik denk dat het punt vooral over de wijze van afdoening gaat. Wij zullen als college volgende week een brief sturen waarin we de inwoners aangeven hoe we dit verder willen afhandelen.

De **voorzitter**: Ik zie dat voor de heer Posthuma zijn vraag hiermee is beantwoord.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Wij willen naar aanleiding van brief 2625 het bestuur van de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland complimenteren omdat het als eerste is aangesloten bij het Schuldenknooppunt, een publiek-privaatrechtelijke samenwerking tussen schuldhelpverleners en schuldeisers. Het is heel belangrijk dat men daarbij is aangesloten, want dat kan een hele hoop tijd, zorgen en gedoe besparen in de bemiddeling met schuldhelpverleners en schuldenaars. Ik wil dit graag memoreren in de raad, omdat we natuurlijk weleens over de BSGR hebben gesproken, maar dan in een ander verband. Maar nu wil ik de BSGR namens mijn fractie van harte complimenteren met dit besluit.

De **voorzitter**: De complimenten worden doorgegeven.

Met inachtneming van het bovenstaande wordt besloten overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

5. Vragenuurtje en actuele bestuurlijke aangelegenheden

De **voorzitter**: De heer Posthuma van de PvdA heeft vragen aangekondigd over Adegeest en stelt de vragen aan de portefeuillehouder. De portefeuillehouder antwoordt. Daarna krijgt de heer Posthuma als aanvrager nogmaals de gelegenheid om aanvullende vragen te stellen. Daarna zal ik vragen of er aanvullende vragen zijn. Dan zal de portefeuillehouder ten slotte antwoorden op alle vragen die er dan nog zijn.

Project Adegeest

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Afgelopen dinsdag stond er een groot artikel in het Leidsch Dagblad, dit keer niet op basis van wat de gemeente heeft gezegd maar over hoe het hoogheemraadschap Rijnland tegen het project Adegeest aankijkt, specifiek in relatie tot de vergunningen die nog steeds niet zijn afgegeven. Ik heb hierover afgelopen dinsdag al technische vragen gesteld. Daar gaat het nu dus niet om. Ik heb twee punten voor de wethouder. Is er deze week contact geweest tussen de wethouder of de gemeente Voorschoten en het hoogheemraadschap Rijnland en, zo ja, hoe verliep dat contact? Punt 2. De wethouder heeft beloofd dat we nog een informatiebrief over Adegeest ontvangen. Ontvangen we die informatie nog dit jaar? Ik vraag dit nadrukkelijk, omdat de komende twee vergaderingen van de commissie Wonen, Ruimte en Groen vanwege gebrek aan stukken niet plaats zullen vinden. Daar heb ik gisteren in het presidium mijn verbazing over uitgesproken. Dat is de reden waarom ik graag een extra vinger aan de pols wil houden en wil weten of wij op korte termijn een informatiebrief ontvangen.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Dank voor de vragen. De eerste vraag is of er deze week of de afgelopen tijd contact is geweest met het hoogheemraadschap. Het antwoord is bevestigend. Er is intensief contact geweest, zeker ook weer de afgelopen dagen. Ik kan uit een heel vers overleg, dat vandaag nog heeft plaatsgevonden, melden dat de bemalingsvergunning waar het over gaat, in week 3 zal worden afgegeven. Dat is de stand van zaken. De tweede vraag betreft de informatiebrief. Die wordt komende dinsdag in het college behandeld. Die krijgt u ook, want u heeft volledig gelijk. Er zijn twee informatiebrieven per jaar. Dat zijn de antwoorden. Op uw technische vragen krijgt u uiteraard nog gewoon antwoord.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de heldere beantwoording. Ik heb één vervolgvraag. Uit de antwoorden van het hoogheemraadschap bleek dat het om twee vergunningen gaat in plaats van één vergunning, waar het in de informatievoorziening vanuit het college altijd om gegaan is. Hoe staat het met die andere vergunning, die over het rioolstelsel gaat?

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Er is inderdaad nog een vergunningplicht voor de grondwateronttrekking. Die maakt ook onderdeel van het gesprek uit. Daar zou eigenlijk hetzelfde voor moeten gelden, dus dat die er ook in de derde week is. Er wordt nu een melding gedaan en er wordt gekeken, maar ik wil niet al te technisch worden. Er wordt een aangepast bemalingsadvies gemaakt. Het is de bedoeling dat daar vanaf die periode mee gewerkt kan worden.

De **voorzitter**: Ik denk even hardop. Op de vraag van de heer Posthuma over de eerste vergunning was het antwoord duidelijk. Het tweede antwoord lijkt wat ruimte open te laten. Zullen we met elkaar afspreken dat als de tweede vergunning op een ander tijdstip wordt verleend, de raad daarover wordt geïnformeerd?

Wethouder **Schokker**: Het is een iets ander proces, omdat het over de grondwateronttrekking gaat. Daarover kan een melding worden gedaan, waardoor de werkzaamheden ook vanaf de derde week gewoon van start kunnen gaan. Daar gaat het uiteindelijk om.

De **voorzitter**: Ik ga geen vragen meer toestaan, want dan wijk ik af van de orde, tenzij de raad akkoord gaat met een aanvullende vraag. Ja? Oké, één aanvullende vraag.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik begrijp de orde, voorzitter. Ik hou het kort. Zoals de burgemeester terecht zei, was het antwoord op de eerste vraag vrij helder en begon het bij de tweede vraag wat

te schuiven. U zegt eigenlijk dat die vergunning niet noodzakelijk is om de werkzaamheden te kunnen starten. Klopt dat?

Wethouder **Schokker**: Dat werkt via een melding die moet worden gedaan. Dan kunnen, alvorens de vergunning definitief wordt verleend, de werkzaamheden gaan beginnen.

De **voorzitter**: Ik kijk rond. Dat is helder. Dank u wel, wethouder Schokker.

6. Hamerstukken

6.1. Bodemkwaliteitskaart PFAS (raadsregistratienummer Z/24/85625/418418);

6.2. Wijziging Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Hollands Midden (raadsregistratienummer Z/24/086288/414864)

Deze voorstellen worden met algemene stemmen aangenomen.

7. BESPREEKPUNTEN

8. Uitvoeringsbesluit ontwikkeling Kruispuntkerk (raadsregistratienummer Z/24/090430/417910)

De **voorzitter**: Volgens mij komen velen op de tribune hiervoor. De raad staat op het punt om besluiten te nemen over de ontwikkeling van een cultureel centrum in de Kruispuntkerk met een naastgelegen woongebouw. De raad wordt onder andere gevraagd om het college op te dragen een definitief ontwerp voor het cultuurcentrum op te stellen en het uitwerkingskader voor de woningbouw vast te stellen.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik heb het nagezocht: over het plan voor het ontwikkelen van een nieuw cultureel centrum in Voorschoten wordt al sinds 1998 gesproken in deze raadzaal. Sommigen van ons zaten op de middelbare school en een enkeling nog niet eens. Dat geeft aan dat het meer dan de hoogste tijd is dat we hier nu echt een klap op gaan geven. Er ligt nu een concreet plan waar de VVD positief over is. Een cultureel centrum in de Kruispuntkerk biedt veel meer dan alleen een mooie plek voor cultureel Voorschoten. Het levert ook een enorme kwaliteitsimpuls voor het hele dorpscentrum op en met de nieuwe functie kan de kerk als identiteitsdrager voor het centrum behouden blijven. Dat is hartstikke mooi. Daarnaast verwachten wij dat met een dergelijke ontwikkeling een vliegwieleffect voor de rest van het centrum en voor de centrumontwikkeling kan plaatsvinden. Heel sterk aan het plan vind ik de samenwerking tussen verenigingsleven, cultuur, ondernemers en gemeente. Het plan kan op veel maatschappelijk draagvlak rekenen. Buiten of alleen al hier in de zaal zie en hoor je dat ook gewoon.

Maar ik ben eerlijk: het is ook spannend om nu door te pakken en om dit uit te werken naar een definitief ontwerp, want we zijn ook realisten en er zijn best nog wel een aantal losse eindjes aan het plan. Maar we zien ook dat het college bezig is om die losse eindjes af te hechten. Zo verwachten we nog deze maand antwoord van de Belastingdienst over de btw-teruggave voor het project. Gezien de ervaring bij andere projecten en het advies dat hierover is ingewonnen, hebben wij er vertrouwen in dat dat een gunstig resultaat gaat opleveren.

We hadden wel gehoopt dat er al meer duidelijkheid was geweest over het parkeeronderzoek. Tijdens de commissievergadering is aangegeven dat dat eraan zit te komen. Ook is de suggestie gedaan om te kijken of met de parkeergarage van de Albert Heijn afspraken zijn te maken, omdat de verwachting is dat er toch maar een relatief klein aantal parkeerplaatsen bij moet komen. Ik hoor graag van het college hoe het daarin staat.

Verder is de inrichting van de governance belangrijk, ook voor een duurzaam gebruik van het cultureel centrum. Daar moet goed over worden nagedacht. Wat ons betreft krijgen vaste gebruikers een goede positie in die governance, maar we moeten er daarbij ook rekening mee houden dat de belasting voor vrijwilligers behapbaar blijft en dat ook de continuïteit geborgd wordt. De wethouder heeft aangegeven dat inmiddels een stuurgroep is samengesteld die deze governance gaat uitwerken. Ik hoor graag van de wethouder of hij wat meer kan zeggen over de samenstelling van deze stuurgroep en ook over de opdracht die de stuurgroep meekrijgt.

Een van de beslispunten is dat het college de raad elke drie maanden op de hoogte houdt van de vooruitgang en de ontwikkelingen van het project. Hartstikke goed, maar ik zou het college wel willen oproepen om zich niet te beperken tot deze informatiemomenten. Kom ook tussentijds naar de raad toe als er positief of negatief nieuws te melden is en geef aan op welke momenten de raad aan de knoppen kan en mag zitten.

Al met al is dit gewoon een plan waarvan de VVD zegt dat we het nu moeten gaan uitvoeren. We blijven de vinger aan de pols houden. Er worden twee amendementen ingediend door GroenLinks en de PvdA. Amendement 313 steunen wij niet, want als je het woongebouw losknipt van het project, sla je volgens mij de hele financiële basis onder het project vandaan. Dat lijkt me niet de bedoeling. Amendement 314 is alleszins redelijk en steunen we zeker.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. De zorgen over de financiën van de Kruispuntkerk maar zeker ook de inzet van de vele vrijwilligers die we nu hebben en die heel graag willen doorgaan, blijven onverminderd groot. We blijven benadrukken dat wij de risico's op het gebied van financiën, exploitatie en beheer groot blijven vinden. Daarom verwachten wij van dit college dat het bij de onderhandelingen de risico's op deze onderdelen zo klein mogelijk en de kans van slagen zo groot mogelijk houdt.

Bij de afspraken die over de governance gemaakt moeten worden, is het heel belangrijk dat dit echt goed geregeld is en wordt; meneer Lavrijsen verwees daar al naar. Het is belangrijk dat de gemeente hier een vinger aan de pols houdt, maar op welke manier gaat het college hierop inzetten? Daar zou ik vandaag graag nog iets meer over willen horen, als dat lukt.

Het huidige college wil dit project meegeven als een cadeau aan Voorschoten; zo gaf de wethouder het aan in de commissie WRG. Maar wat is de bruidsschat voor het volgende college en voor de inwoners van Voorschoten? Om die reden dienen wij amendement 314 in, waarin we voorstellen om de aangevraagde bedragen die uit de btw-teruggave, subsidies en crowdfunding terugkomen, te laten vloeien in de bestemmingsreserve Culturele accommodatie, specifiek voor het dekken van de eventuele kosten in de exploitatie van het cultureel centrum voor de komende drie jaar. Voor het goed opstellen van dit amendement wil ik de mensen van Financiën en de griffie hartelijk bedanken voor het meedenken. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de PvdA, luidt:

"Amendement 314.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 12 december 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/090430 d.d. 5 november 2024,

overwegende dat:

- a. de exploitatiekosten voor het cultuurcentrum Kruispuntkerk, zoals vermeld in de stukken, sterk afhankelijk zijn van vrijwillige inzet en wensdenken, zoals een hoger verwacht aantal verhuurders en vrijwilligers;*
- b. er aanzienlijke risico's zijn dat de jaarlijkse exploitatiekosten hoger uitvallen dan nu geraamd, zoals blijkt uit de beantwoording van technische vragen door het college;*
- c. het belangrijk is om een financiële buffer aan te leggen om deze risico's op te vangen en te voorkomen dat de gemeente in de toekomst onverwachte kosten moet dekken uit algemene middelen;*

Besluit:

Beslispunt 8 te wijzigen in:

De verwachte besparingen op het gemeentelijke investeringsbudget als gevolg van de terugvordering BTW, subsidies en crowdfunding te laten terugvloeien naar de bestemmingsreserve Culturele accommodatie, voor het dekken van eventuele tekorten in de exploitatie van het cultuurcentrum Kruispuntkerk voor de eerste 3 jaren na oplevering."

Over de woningbouw kunnen wij kort zijn. Wij zijn niet voldoende overtuigd van het feit dat de woningen onderdeel gaan vormen van het project aan de Churchilllaan. Het zijn in onze ogen twee aparte projecten. In het overzicht staat dat dit bij elkaar gezien moet worden, maar wij zien de

verbinding tussen deze twee projecten nog niet. Daarom dienen wij amendement 313 in om beslispunt 4, het vaststellen van het uitwerkingskader woongebouw Kruispuntkerk als vertrekpunt voor het verdere ontwerp van het woongebouw, uit dit voorstel te verwijderen en toe te voegen aan het deelproject Churchillplein. Het amendement, dat mede wordt ingediend door de PvdA, luidt:

"Amendement 313.

De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. 12 december 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/24/090430 d.d. 5 november 2024,

overwegende dat:

- a. de verdeling van sociale huur en middenhuurwoningen in de plannen voor de Kruispuntkerk (25% sociale huur en 20% middenhuur) niet voldoet aan de eisen van de Woonvisie Voorschoten;*
- b. de compensatie via toekomstige projecten, zoals Churchillplein, nog onzeker is en niet voldoende geborgd is;*

van mening dat:

- c. het besluit over de woningbouw naast de Kruispuntkerk integraal zou moeten plaatsvinden met het project Churchillplein en derhalve met dit voorstel nog niet vastgesteld kan worden;*

Besluit:

Beslispunt 4 van het raadsvoorstel te schrappen."

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Zoals de heer Lavrijsen al aangaf, wisten we al in de jaren negentig dat het cultureel centrum aan de Marijkelaan op was. Het geeft mij persoonlijk een bijzonder gevoel om als raadslid eindelijk deze stap te kunnen zetten naar de vervanging ervan. Ons dorp wacht al zo verschrikkelijk lang op de nieuwe cultuurplek. Mijn fractie kan zich vinden in het raadsvoorstel zoals het er ligt, maar er is altijd een maar. We hebben nog steeds zorgen over de al eerder genoemde governance en de financiën. Na de stemming vanavond ligt er een nog grotere verantwoordelijkheid op de schouders van de wethouder. Dat is spannend, zoals hij zelf ook zei tijdens de behandeling in de commissie. We denken dat het project kan, al zal het zeker niet eenvoudig zijn om binnen de gestelde financiële randvoorwaarden te blijven, maar dat is wel de opdracht aan het college.

Amendement 314 van GroenLinks en de PvdA vinden we eigenlijk wel sympathiek, maar wij vragen ons af of het uitvoerbaar is. Daar horen we graag het college over.

We gaan van het positieve uit, maar mocht het hele project op enig moment tussen nu en de daadwerkelijke realisatie gaan wankelen, dan vinden wij dat het college dat met opgeheven hoofd kan zeggen, want wij waarderen alle inspanningen die tot nu toe zijn gedaan door dit college. En niet alles is helemaal waterdicht aan de voorkant te regelen.

We vragen een paar dingen aan het college. We willen op dit moment geen extra kosten als gevolg van ambtelijke inzet. Hier willen wij in de toegezegde informatiebrief expliciet over geïnformeerd blijven. Onze zorgen over de governance zijn eerder toe- dan afgenomen, zeker na de laatste brief die we van het Filmtheater hebben ontvangen. Er zit een kloof tussen de opvattingen van de Cultuurfabriek en die van het Filmtheater. Iedereen heeft gelijk vanuit zijn eigen perspectief, maar met "gelijk" wordt de kloof niet overbrugd. Dus college, hou ons ook hierop goed aangehaakt in de informatiebrieven. We horen graag ook uit de mond van de wethouder welke maatregelen genomen zijn om risico's uit te bannen.

We zijn verheugd dat de wethouder in de commissie heeft gezegd op zoek te zijn naar alternatieven voor de horeca. We hopen dat dat lukt, omdat dat de zo broodnodige levendigheid gaat brengen op de noordflank van ons centrum.

Amendement 313 vinden we sympathiek, omdat het gaat over de percentages van woningbouw, maar de rest van het beslispunt kunnen we wel steunen. We beraden ons dus nog en wellicht kunt u ons overtuigen.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik had jaren geleden al een droom over de MFA in Voorschoten. Mijn idee was een mooi complex van gemeentehuis, bibliotheek, bioscoop, een jongerensoos en een ondergrondse parkeergarage aan de Churchilllaan in hartje centrum: de jongerensoos in de parkeergarage, op de begane grond een mooie bibliotheek en daarnaast een theater of een bioscoop en culturele voorstellingen, op de eerste etage het nieuwe gemeentehuis met ruimte voor de ambtenaren en op de tweede en derde etage sociale woningen. Dat is altijd mijn droom geweest voor een MFA, maar de kosten van zo'n MFA liepen in de tientallen miljoenen euro's. Dat was en is te duur voor de gemeente Voorschoten. Het plan is nu om 100% sociale woningbouw te ontwikkelen op het Churchillplein. Daar kunnen we natuurlijk geen nee tegen zeggen. Dat is wat wij willen. Omdat er 100% sociaal gebouwd gaat worden op het Churchillplein, versteende gemeentegrond, zijn wij ook niet tegen de huidige verdeling van de woningbouw bij de Kruispuntkerk. We zien deze twee projecten als één project, de noordflank.

Wat nu voor ons ligt, is een heel mooi alternatief waar Voorschoten Lokaal een groot voorstander van is. De Voorschotense gemeenschap heeft nu, na al die jaren, recht op een cultureel centrum op een hele mooie locatie in het centrum van Voorschoten. Het wordt een bruisende locatie voor culturele en sociale activiteiten.

Dan de amendementen van GroenLinks. Amendement 313 wordt niet gesteund door Voorschoten Lokaal. Zoals we eerder zeiden, vinden we dat dit behoort tot de ontwikkeling van Voorschoten-Noord; dat is inclusief het Churchillplein. Dan is de verdeling veel meer dan de afgesproken percentages. Amendement 314 wordt gesteund door Voorschoten Lokaal.

Kortom, wij als Voorschoten Lokaal zien ernaar uit dat in het jaar 2026, misschien eind 2025, het nieuwe cultuurcentrum in gebruik gaat worden genomen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Dit is niet de eerste keer dat we over dit mooie plan voor een nieuw cultureel centrum in ons dorp in de Kruispuntkerk praten. Dat hebben we al vaker gedaan, maar vanavond gaat het er echt om. Ik heb onder andere op 21 november in de commissie Wonen, Ruimte en Groen al veel positieve dingen gezegd over dit plan. Eerder dit jaar hadden we een werksessie met alle raadsleden. Toen bleek eigenlijk al dat iedereen dit plan wil laten slagen en dat we in december een belangrijk besluit zouden moeten nemen. Dat is ook zo. Dit gaf mij toen al hoop dat het vanavond een succesvolle avond zou worden. Die hoop heb ik nog steeds. Gelukkig hebben we met z'n allen de afgelopen maanden ook bijgedragen met het stellen van veel vragen ter verheldering van dit project en ter nadere duiding. We hebben met elkaar een goede weg doorlopen.

Veel van wat ik in de commissie heb gezegd, wil ik vanavond toch herhalen. Een paar toezeggingen die in de commissie zijn gedaan, zijn helaas niet genoteerd. Die zou ik dus graag nog eens van de wethouder horen, in de hoop dat ze deze keer wél genoteerd worden. We hebben eerder in het proces vragen gesteld over het woongebouw. Moest het wel zo hoog worden? Inmiddels ligt er een plan waarin het een stukje lager is geworden. De dakpartij is aangepast, mede op advies van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit. Daar zijn we heel blij mee. Het plan is er beter op geworden. Voor de verdere uitwerking zijn een aantal dingen van belang, zoals enkele andere partijen al hebben gezegd. De governance krijgt van iedereen aandacht. We hopen dat de wethouder samen met diverse partijen kan komen tot een goede beheersorganisatie voor de Kruispuntkerk. We vragen ook aandacht voor de parkeerplaatsen, waarover de VVD al sprak. Zeker als er op een avond ook evenementen zijn waar mensen van buiten heen gaan die niet allemaal op de fiets of te voet komen, is het een aandachtspunt dat er een oplossing moet komen voor het parkeren. De oplossing zou wellicht in overleg met de parkeergarage van de Albert Heijn onderzocht kunnen worden.

Dan de reeds genoemde toezeggingen in de commissie. In een van de beslispunten staat dat het gaat om € 3,3 miljoen. Er staat alleen niet bij of dat inclusief of exclusief btw is. De wethouder heeft aangegeven dat dit inclusief btw is. Graag hoor ik dat nog een keer en zou ik dit ook genoteerd willen hebben. Het is jammer om daar een amendement voor in te dienen. Het lijkt een klein detail, maar 21% is toch een aardig bedrag.

We zijn blij dat in de commissie is gezegd dat er nadere afspraken worden gemaakt over een goede huurder- en verhuurderrelatie. Dat is belangrijk om het financiële plaatje op dat punt rond te krijgen.

Er werd net al gesproken over de horeca wel of niet in de Kruispuntkerk. Dat houdt heel veel inwoners bezig: kan ik straks in de pauze van het Filmtheater ook nog gewoon een wijntje, een biertje of een kopje koffie bestellen? De wethouder heeft in de commissie toegezegd dat functiegebonden horeca, zoals die nu in het Filmtheater is, dus een klein barretje waar je iets kunt drinken, gewoon ook in het nieuwe programma kan. Voor ons is dat heel belangrijk. We hebben eerder al gezegd dat de functie niet alleen over cultuur gaat, maar ook over samen zijn en welzijn. Dat is een hele belangrijke functie. Dan is het fijn als je ook onder het genot van een drankje met elkaar kunt genieten van al die mooie activiteiten. Graag zou ik van de wethouder dus nog een keer de toezegging horen dat functiegebonden horeca wél tot de mogelijkheden behoort, niet zoals in de eerdere plannen met een hele uitbouw van een zelfstandige horecagelegenheid, maar gewoon de horeca die hoort bij de pauze van het Filmtheater en andere voorstellingen.

Hoewel nog niet alles is uitgewerkt - dat is al gezegd - is er gelukkig wel veel uitgewerkt en wordt ons nu gevraagd om een belangrijk besluit te nemen. Dat is een belangrijk besluit voor Voorschoten, haar inwoners en de voorzieningen die we realiseren voor onze inwoners. Dat vraagt daadkracht en ook bereidheid om een stukje risico te nemen, want inderdaad is niet alles uitgewerkt tot achter de komma, maar we moeten verder en we moeten dit besluit nemen.

Het amendement van GroenLinks over de risico's vinden wij op zich positief, want daarmee koppel je de positieve risico's - een mogelijke teruggave van de btw - aan de mogelijke negatieve risico's van extra exploitatielasten die zich zeker gedurende de eerste drie jaar, waarin je nog in een opstartfase zit, voor kunnen doen. Wij zullen dit amendement dan ook steunen.

Tot zover mijn betoog. Ik hoor graag welke toezeggingen de wethouder op dit vlak kan doen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. De PvdA wil graag dat er in Voorschoten een bloeiend cultureel centrum komt waar jong en oud, arm en rijk en mensen van binnen of buiten Voorschoten kunnen genieten van cultuur of, net zo leuk, juist cultuur kunnen maken. Dat is wat mensen bindt en dat is wat de overheid zou moeten faciliteren. Na de behandeling in de commissie bekropen mij wel een aantal gevoelens die ik graag met deze raad wil delen. Allereerst constateerden we een aantal forse onzekerheden, waar GroenLinks al aan refereerde: de financiering aan de ene kant en de governance aan de andere kant. We bemerkten een enigszins laconieke houding bij het college ten aanzien van die bezwaren. Ze wuifden alle bezwaren min of meer weg. Bij de PvdA leeft de vraag dan ook heel erg of het college een goed beeld heeft van die risico's. De inschatting van de wethouder in september was bijvoorbeeld dat we rond deze tijd duidelijkheid zouden hebben over de btw-teruggave. Nu hebben we in december slechts een advies. Op het gebied van de governance wordt geen enkele klare wijn geschonken. Wordt het nu een eigen rechtspersoon? Nee, het wordt mogelijk een stichting. Het woord "stichting" komt in het hele voorstel niet voor. Het bestuur bestaat uit de regisseur en de raad van toezicht. Het is een beetje gek dat die twee dingen gecombineerd kunnen worden. De raad van toezicht moet namelijk het bestuur controleren. Zo zijn er op het gebied van governance een aantal dingen die niet goed geregeld zijn. Als we die twee dingen bij elkaar optellen, zie je dat we eigenlijk met een vrij onvolmaakt voorstel zitten. Maar er zijn ook een aantal andere belangen. De heer Lavrijsen refereerde er al aan: al sinds 1998 wordt in deze raadzaal over dit plan gesproken. Een ander belangrijk onderdeel is het zogenoemde treintje, waarmee door het weggaan van het cultureel centrum daar woningbouw en een nieuwe school kunnen worden gebouwd. Dat zijn allemaal belangrijke zaken die ook moeten worden meegewogen. Dat is voor de PvdA ook een reden om op een iets andere manier naar deze stukken te kijken en om voornemens te zijn om voor te gaan stemmen.

Toch zijn er nog een aantal zaken die ik wil memoreren. De fractie van D66 refereerde er al aan: tijdens de inspraak in de commissievergadering spraken twee belanghebbenden, het Filmtheater en de Cultuurfabriek, duidelijk niet met één mond. Dat zagen we ook in de brief die deze week verstuurd is. Daar maak ik me een beetje zorgen over. We gaan als raad een gigantisch groot bedrag besteden aan dit initiatief. Ik begrijp dat er verschillende belangen zijn, maar ik roep alle partijen op om ervoor zorg te dragen dat dit goed gaat komen en dat het niet zo kan zijn dat

partijen rollebollend over straat gaan, waardoor dit mooie plan niet tot uitwerking zou komen. Voor de belangen moet goed worden opgekomen - daar zijn we het helemaal over eens - maar er moet wel een compromis worden gezocht en er moet bij iedereen bereidheid zijn om water in de wijn te doen.

Dan de amendementen. Ik wil specifiek ingaan op amendement 313. Het Churchillplein en de appartementen die vlak naast de Kruispuntkerk komen, worden als één project gezien. Het probleem is dat het Churchillplein nog een plan is dat op de tekentafel ligt, waar nog geen enkele concrete afspraak over is gemaakt en die wellicht in de tijd doorgezet kan worden. Het plan voor de Kruispuntkerk ligt er wél. We vinden het dus een beetje lastig om daar nu al een conclusie over te trekken. Bovendien is dit al het derde project dat wij voorgedragen hebben gekregen waarin de nieuwe percentages van betaalbare woningen terzijde worden geschoven. Het gaat maar over enkele woningen, maar wat ons betreft is dit gewoon niet acceptabel en zou de gemeente zo snel mogelijk aan de slag moeten gaan met het realiseren van die betaalbare woningen.

We zijn onderaan de streep positief over dit voorstel en we hopen echt dat het college veel wijsheid heeft en ervoor zorg draagt dat wij goed geïnformeerd worden, zodat wij eindelijk, eindelijk dat mooie culturele centrum hier in Voorschoten krijgen.

De **voorzitter**: Ik vraag wethouder De Bruijn om in te gaan op de vragen, de opmerkingen en de amendementen.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. Het is een spannende avond, want we kunnen met elkaar een belangrijke stap zetten in dit dossier, dat al zo lang speelt, zoals de heer Lavrijsen aangaf. We hebben een hele grote kans om nu eindelijk die belangrijke stap te zetten. Het is een belangrijke stap, maar we zijn er dan nog lang niet. Het is echt pas een eerste stap en ik heb u als raad allemaal gehoord: we hebben nog veel werk te doen als college, met onze ambtelijke ondersteuning. Daar willen we echt onze uiterste best voor doen. We gaan u wat dat betreft ook zeker niet teleurstellen. Nogmaals, ik hoor wat u zegt. Ik hoor wat u zegt over de risico's en over de governance en ik hoor dat u zegt dat u geïnformeerd wilt worden. Wat dat informeren betreft: we hebben in het raadsvoorstel al aangegeven dat we ieder kwartaal bij u terugkomen. Maar als wij nieuws hebben, delen wij dat uiteraard met u; daar heb ik het ook afzonderlijk met verschillende raadsleden over gehad. Als wij bijvoorbeeld nieuws hebben over de btw, delen we dat met u. Als wij nieuws hebben over de governance, delen we dat met u. Als we ander nieuws hebben, delen we dat met u. Wij vinden het namelijk juist belangrijk dat u goed hierin meegenomen wordt.

Dan de risico's. Ik heb het in de commissie al verwoord: kijkend naar de berekeningen die we hebben gemaakt, hebben we echt alles op alles gezet om die berekeningen zo volledig mogelijk te maken. We hebben daar verschillende experts voor ingeroepen. We hebben gekeken naar andere stichtingen in het land en naar de huidige resultaten in het cultureel centrum. We hebben financieel experts laten kijken naar het schetsontwerp dat we hebben. Dat is allemaal gebaseerd op bedragen die in deze tijd ook worden gebruikt om dit soort projecten op te zetten. Ik heb er dus heel veel vertrouwen in dat de getallen die wij hebben staan en de verwachtingen die we hebben, goed in lijn zijn. Ik heb in de commissie gezegd dat daar ook echt nog lucht in zit. We weten dat er risico in zit. We hebben het dus niet zo ontzettend strak begroot dat we straks meteen al in het rood gaan. Ik begrijp de zorgen die er zijn. Dat betekent dat we hoe dan ook, met name in de aanbesteding maar ook in de bouw, ontzettend dicht op de bal moeten zitten. Dat wil ik u als raad ook toezeggen: ik ga me er in ieder geval ontzettend voor inzetten dat we dat ook doen, want het is belangrijk dat we dit gaan realiseren.

Met betrekking tot de governance hebben we een hele mooie werkgroep. Ik weet niet of ik de namen mag noemen; de mensen vinden dat zelf niet erg. Het zijn mensen waar ik ontzettend veel vertrouwen in heb. Een van die mensen zit hier op de tribune, Willem Snoeker. Een ander is Marcel Cramwinckel, die wij allemaal kennen, met heel veel kennis van de vorige trajecten, maar ook met heel veel contacten binnen de cultuur. Ook Odette Pauwe heeft heel veel bestuurlijke kennis en ervaring en veel contacten binnen het dorp, dus ook met potentiële vrijwilligers. De opdracht die zij krijgen, is om echt te kijken naar een beheerstichting waarin de neutraliteit, waar u het ook over heeft gehad, geborgd is, waarin de belangen van alle partijen goed naar voren komen en waarin we dat ook kunnen borgen voor de toekomst. Aan die opdrachtformulering zijn we nog de laatste hand aan het leggen. Die komt ook uw kant op. U zult dus zien wat wij uitvragen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben blij dat de wethouder zegt dat hij daar druk mee bezig is en dat we daar op een niet al te lange termijn informatie over krijgen. Er is gewoon schaarste en er zijn tegengestelde belangen. Krijgt deze commissie ook het mandaat om knopen door te hakken namens de gemeente Voorschoten, omdat er salomonsoordelen geveld moeten worden om tot een goede, werkbare en duurzame samenwerkingsrelatie te komen?

Wethouder **De Bruijn**: We spreken nu kaders met elkaar af. Zodra wij uiteindelijk buiten die kaders treden of als het gaat om zaken waar u als raad over gaat - bijvoorbeeld als er extra geld gevraagd wordt; nogmaals, ik hoop en verwacht dat niet - komt u als raad uiteraard aan bod. In de tussentijd informeren wij u over alle tussenstappen en u bent natuurlijk altijd in staat om ook via het presidium iets te agenderen en daar iets over te vinden. Ik zeg ook heel eerlijk dat er uiteraard een rolverdeling is, maar ik vind het belangrijk om in die verschillende tussenstappen ook goed te luisteren naar de raad en om dit ook stap voor stap samen te doen.

De heer **Posthuma** (PvdA): De wethouder geeft antwoord op een vraag die ik niet gesteld heb. Ik ben vooral benieuwd of de commissie van wijzen die ingesteld wordt, een mandaat krijgt om knopen door te haken, want er zullen knopen moeten worden doorgesneden. Als u de commissie met een beperkt mandaat op pad stuurt, kan zij weinig. Ik ben dus op zoek naar het perspectief en het mandaat van die club van wijzen.

Wethouder **De Bruijn**: Excuus, ik had de vraag verkeerd begrepen, want er zijn zoveel commissies. Zoals ik en wij het voor ons zien, hebben zij het mandaat om straks te komen met een model voor de governance. Dan is het wel mijn uitgangspunt om het model waar de werkgroep mee komt, ook in te gaan zetten. Wij hebben de afgelopen dagen ook gesproken over enige ruimte en vrijheid die er moet zijn voor de werkgroep om net even verder te denken en om ook ongevraagd advies te geven. Ik vind het heel belangrijk dat die ruimte er is.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ik hoor de wethouder zeggen: de commissie komt met een advies naar ons toe en daar gaan we mee aan de slag. Moet ik dat zo opvatten dat het een advies is maar dat uiteindelijk het college/de raad daar echt definitief uitsluitsel over geeft of een klap op geeft? Of zit er ook een bindend element in?

Wethouder **De Bruijn**: Uiteindelijk is het een advies dat het college krijgt. Het college zal daarin dus een besluit moeten nemen, maar zoals gezegd hechten wij veel waarde aan dat advies. Ik wil dat niet zomaar naast mij neerleggen. Ik zie dat u bijna weer van uw stoel valt, maar ik hoop dat dat antwoord voldoende is.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): De wethouder zei nu dat het college er een besluit over neemt. Dat is afhankelijk van de constructie die gekozen wordt. Als er een financieel of bestuurlijk belang is, zal het de raad zijn die daarover moet besluiten. Het is dus afhankelijk van het model dat gekozen gaat worden.

Wethouder **De Bruijn**: Dat klopt. Dat gaf ik net ook aan: als wij buiten onze kaders treden, komt de gemeenteraad uiteraard in beeld.

Er zijn nog een aantal zaken separaat genoemd, bijvoorbeeld het parkeren, een groot aandachtspunt. Ik heb al aangegeven dat ik, nu kijkend naar de Kruispuntkerk en bijvoorbeeld de musical die er laatst is geweest, verwacht dat we daar heel goed uit gaan komen. Maar het is wel een goed punt dat dit bijvoorbeeld met de Albert Heijngarage zou kunnen. Daar zullen we ook afspraken mee moeten maken. We zullen dus ook verder moeten gaan uitwerken wat daar mogelijk is. Ook op dat parkeeronderzoek komen we zeer binnenkort bij u terug.

Dank aan D66 voor de uitgesproken waardering. Ik heb nogmaals uw vraag gehoord over alternatieven voor de horeca. Het CDA vroeg expliciet de bevestiging van toezeggingen. Het grappige was dat ik, toen u dat zei, de vingers van onze griffier direct naar het toetsenbord zag gaan om te gaan typen, maar ze komen nu pas. Ik kan inderdaad bevestigen dat de bedragen inclusief btw zijn en ook dat u straks in de pauze een wijntje, een biertje, een colaatje of iets dergelijks zult kunnen drinken. Hoe we dat gaan invullen, gaan we zien, ook samen met de cultuur.

Ter afronding de amendementen. Amendement 313 moet ik echt ontraden, want dit amendement betekent uitstel voor het woongebouw. Dat is op zich het probleem niet, maar uitstel betekent ook het nieuwe jaar en ook meteen een andere woonverdeling. Dat is misschien ook de bedoeling van de indieners, maar de nieuwe woonverdeling betekent voor HKV dat de businesscase niet rondkomt. Dat de businesscase van HKV niet rondkomt, betekent dat er geen bijdrage komt in het cultureel centrum in de Kruispuntkerk. Dat betekent dan ook: geen cultureel centrum in de Kruispuntkerk. Daarom ontraad ik dit amendement.

Dan amendement 314. Hoewel ik het niet helemaal eens ben met termen als "wensdenken" - dat zult u misschien begrijpen - vind ik dit wel een begrijpelijk amendement. Wij kunnen ons goed indenken dat het sommige fracties net even dat extra comfort geeft om vanavond misschien toch mee te kunnen stemmen. In die zin zou ik hier graag positief op adviseren.

De **voorzitter**: Is er ingegaan op alle in de eerste termijn ingebrachte vragen en punten? Dat is het geval. Er is behoefte aan een tweede termijn.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de antwoorden en het vlammeende betoog. Ik heb heel veel vertrouwen in de stuurgroep, nu ik heb gehoord uit welke personen die bestaat. We blijven de vinger aan de pols houden, maar ik ben ook ontzettend blij vanwege het enthousiasme van de fracties. Ook al zijn er hier en daar wat kritische noten - die snap ik ook - bij mij blijft het gevoel over dat we er met z'n allen iets moois van willen maken. Dat is mooi om te horen en te ervaren. Dat gaan we doen: laten we er iets moois van maken.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Woningbouw, waar amendement 313 over gaat, behoort wat ons betreft bestuurlijk gewoon niet thuis in dit plan. We beslissen over het Kruispunt en niet over de woningbouw; dat is onze insteek. Het plan rond het Churchillplein is voor ons nog te prematuur. Het enige wat we weten, is dat we verwachten dat er tussen de 60 en 70 woningen gaan komen. Een vraag aan de wethouder: klopt het dat hij ons daar in het komende kalenderjaar nog een plan voor wil voorleggen? Verder willen we de andere fracties bedanken voor de steun voor amendement 314 en natuurlijk ook de wethouder, zoals mij wordt ingefluisterd.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Wat kan ik anders zeggen dan dat het vandaag een ontzettend heugelijke dag is omdat we dit besluit gaan nemen? Daar wil ik het dus graag bij laten.

De heer **Van den Ende** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik denk dat heel veel Voorschotenaren heel blij met dit besluit zullen worden. Ik wens iedereen het komende jaar heel veel succes en dat het een mooie opening mag worden.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Ik kan alleen maar aansluiten bij alle positivisme. Ik zei net al dat we echt met elkaar een heel traject hebben doorlopen. Door veel kritische vragen te stellen en mee te denken met het college zijn we gezamenlijk tot dit resultaat gekomen. Daar ben ik heel blij mee, want het is inderdaad niet alleen een mooie verjaardag voor twee aanwezigen; ik denk dat dit inderdaad voor heel Voorschoten een hele mooie en belangrijke dag kan zijn.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik kan me aansluiten bij de vorige sprekers. Ik ben blij dat we hier een kogel door de kerk hebben, figuurlijk. We moeten ons met z'n allen ook realiseren dat we er nog lang niet zijn, dat we een belangrijke heuvel hebben genomen, maar dat er nog een aantal bergtoppen liggen die we hopelijk allemaal in gezamenlijkheid gaan slechten.

De **voorzitter**: Ik vraag wethouder De Bruijn om de vraag van GroenLinks te beantwoorden.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. GroenLinks vraagt naar de planning van het project van het Churchillplein. Op dit moment hebben we nog geen concrete planning. U vroeg naar dit kalenderjaar; dit kalenderjaar gaat in ieder geval niet meer lukken, maar dat zult u begrijpen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Ik zei "het komende kalenderjaar".

Wethouder **De Bruijn**: Mijn fout; dan heb ik het verkeerd gehoord. U vraagt dus of u het volgend jaar kunt verwachten. Ik kan nog niet met zekerheid zeggen wanneer dat is. Ik weet wel dat we goed bezig zijn in die gesprekken en op dit moment echt met schetsontwerpen aan de gang zijn. Ik

heb daar dus wel goede hoop op. Zodra we daar meer over weten, zal ik u daar ook over informeren. Op dit moment heb ik geen concrete datum.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Krogt heeft geen vervolgvraag. Daarmee zijn we gekomen aan het einde van de tweede termijn. Ik sluit de beraadslaging en we gaan over tot de stemmingen.

In stemming komt amendement 313 van GroenLinks en de PvdA.

Het amendement wordt met een digitale stemming verworpen met 5 tegen 15 stemmen, waarbij de fracties van GroenLinks en de PvdA ervoor hebben gestemd.

In stemming komt amendement 314 van GroenLinks en de PvdA.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Zoals de wethouder al aangaf, hadden we de overwegingen graag iets minder negatief gezien, maar we zullen wel voor dit amendement stemmen.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Dit is de laatste kans om een nieuw cultureel centrum neer te zetten. Het feit dat wij ons zorgen maken over de financiën en de governance zal niemand zijn ontgaan, maar we vinden het heel belangrijk dat er nu eindelijk een oplossing komt. Daarom gaan wij wel voor het in onze ogen toch wat wankel voorstel stemmen. We spreken daarbij de hoop uit dat alles naar de ideeën uitgewerkt kan worden. Natuurlijk vinden wij het ook fijn dat er eindelijk zicht komt op een mooi cultureel centrum in de Kruispuntkerk en zijn we net zo blij als alle andere fracties met straks dit mooie nieuwe gebouw.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Van der Krogt. Wij delen de zorgen, maar we stemmen wel in met het plan.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

(Applaus)

De **voorzitter**: Gefeliciteerd, Voorschoten, met deze grote stap en iedereen ongelofelijk bedankt voor alle inzet in de afgelopen jaren. Ik denk dat we vandaag een langslappend dossier verder hebben gebracht. Dit is de kans waar iedereen op wachtte. Organisaties, vrijwilligers, ambtelijke organisatie, raad en college, ongelofelijk veel dank voor al jullie inzet.

Wellicht willen de mensen op de publieke tribune vertrekken. Of blijft u ook de rest van de vergadering er gezellig bij zitten? Nee, hè? We gaan heel kort schorsen, enkele minuten.

De vergadering wordt enige tijd geschorst.

9. Woonwagenlocatie Hofweg/Langs de Korte Vliet (raadsregistratienummer Z/24/092376/418573)

De **voorzitter**: De raad heeft in september 2023 de locatie Langs de Korte Vliet aangewezen als woonwagenlocatie voor twee huurwoonwagens. Voorgesteld wordt om deze locatie uit te breiden naar vier standplaatsen en ook het bijbehorende aantal huurwoonwagens te verhogen naar vier.

De heer **Lavrijsen** (VVD): Voorzitter. Ik heb een ordevoorstel. Het voorliggende onderwerp is een heel belangrijk onderwerp waarbij veel belangen van verschillende partijen en personen betrokken zijn. Het dossier is ook heel complex. Wij hebben als raad afgelopen namiddag een heel essentieel

stuk ontvangen dat wellicht bepalend kan zijn voor de besluitvorming en de afweging daarin. Daardoor was het voor ons als fractie, maar volgens mij ook voor velen van ons niet mogelijk om die informatie goed te duiden en goed tot ons te nemen. Wij hebben daarom het ordevoorstel om dit agendapunt niet vanavond te behandelen, maar naar een volgend moment door te schuiven, zodat iedereen zich goed kan voorbereiden op dit onderwerp, dat een goede voorbereiding verdient.

De **voorzitter**: Heel concreet: is uw concrete voorstel om het voorstel dat hedenavond voorligt, op 9 januari te bespreken in de commissie WRG en vervolgens in de raad op 30 januari?

De heer **Lavrijsen** (VVD): Ja, dat is correct.

De **voorzitter**: O, ik hoor nu dat het dan gaat om de vergadering van de commissie B&B op 23 januari. Die vergadering wordt dan dus hiervoor benut en daarna de raadsvergadering van 30 januari. Ik vraag de andere fracties om sec te reageren op het ordevoorstel zonder dat de inhoud van het voorliggende raadsvoorstel daarbij tot debatten leidt.

De heer **Van Oostrum** (CDA): Voorzitter. Dat is wat ons betreft een goed voorstel, maar de vraag is natuurlijk wel of een maand vertraging of uitstel inhoudelijk mogelijk is.

De **voorzitter**: Die vraag stelt u aan de wethouder. Ik geef hem straks het woord.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Wij zijn blij met dit ordevoorstel, omdat er al heel wat hoofdbrekens in dit dossier zitten. Het is ook geen schoolvoorbeeld van bestuurskracht, die we kortgeleden hebben besproken. We willen de wethouder wel vragen om dit goed uit te leggen aan de betrokken woonwagengebouwen.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Wij gaan ook mee met dit ordevoorstel. We willen alleen van de wethouder horen of het allemaal kan.

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Voorzitter. We hebben altijd gepleit voor snelle duidelijkheid voor de bewoners ten gunste van het project. Januari klinkt dichtbij, maar er zit wel een verschil in, want dan is 1 januari al gepasseerd. Wij willen van de wethouder horen wat dit betekent in termen van risico's. Het is duidelijk dat dit nog meer onduidelijkheid geeft, maar wat betekent dit in termen van risico's, omdat er misschien afspraken met de bewoners zijn gemaakt in verband met 1 januari, dat kalenderjaar? Er zijn ook afspraken met de projectontwikkelaar. Daar horen we dus graag meer over. Het is supervervelend dat we zo laat iets krijgen. Ik heb het niet kunnen lezen. Dat vind ik dus ook echt belangrijk om mee te nemen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik hink een beetje op twee gedachten. Zoals mevrouw Ilić heel goed aangaf, is het aan de ene kant noodzakelijk dat er snel klare wijn wordt geschonken. Volgens mij was dat ook de aanleiding om het hele voorstel nog voor de kerst te behandelen. Ik ben het met de heer Lavrijsen eens dat we op een vrij korte termijn informatie hebben gekregen die zeker relevant is en die ik inderdaad zelf nog niet heb kunnen lezen. Ik geloof hem dus graag. Wat ik wel lastig vind in deze hele discussie, is dat er, hoewel we deze informatie nu gekregen hebben, eigenlijk tweespalt lijkt te bestaan tussen het college en de coalitiepartijen en dat er ook binnen de coalitiepartijen onenigheid bestaat. Door dit nu een beetje vooruit te schuiven, wordt de discussie eigenlijk een beetje vermeden. In het kader van transparantie en openheid vind ik dat niet goed; daar wil ik heel duidelijk over zijn. Maar alles overwegend denk ik dat we in moeten stemmen met het ordevoorstel van de heer Lavrijsen.

Ik hoor nog wel graag van de wethouder wat de risico's hiervan zijn en hoe vaak dit uitgesteld kan worden. Als we eind januari tot de slotsom komen dat er weer bepaalde informatie ontbreekt, hoever kan die termijn dan nog opgeschoven worden en welke risico's heeft dat voor het project?

De **voorzitter**: Ik vraag wethouder Van der Elst om in te gaan op de gevolgen en de risico's van het ordevoorstel, op de communicatie naar de omwonenden en op de vraag hoe vaak dit kan worden uitgesteld. Ik verzoek ook de wethouder om het sec te beperken tot de procedure en niet in te gaan op de inhoud.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. Het verzoek gehoord hebbende: dat kan, als we de eerstvolgende raadsvergadering wel tot besluitvorming komen. Uiteraard zijn we beschikbaar voor nadere informatie, voor wie die dan ook wil hebben. Ik zie uit naar de besluitvorming in de eerstvolgende cyclus.

De **voorzitter**: Er waren een paar vragen: zijn er risico's verbonden aan het uitstel en wilt u zorg dragen voor de communicatie naar de betrokkenen?

Wethouder **Van der Elst**: Zeker, voorzitter, we zullen uiteraard alle direct betrokkenen, niet alleen de bewoners zelf, informeren. Risico's waren er nu ook al en voor 1 januari die woonwagengedragingen weghalen zullen we niet gaan realiseren. Maar gelet op de planning die nu loopt, denk ik dat we een zeer gering aanvullend risico lopen, als we de volgende keer maar wel een besluit nemen.

De **voorzitter**: Zijn er procedurele aanvullende vragen?

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik denk dat er nog één relevante vraag is. Ik sla aan op wat de wethouder zei. U noemde de projectontwikkelaar. Er is een overeenkomst geweest waardoor wij vanaf 1 januari mogelijk in gebreke kunnen worden gesteld. Kunnen we de garantie van de wethouder krijgen dat de projectontwikkelaar op 1 januari niet slecht geslapen heeft door een slecht oudjaar en toch denkt: ik ga de gemeente Voorschoten voor de rechter dagen?

Wethouder **Van der Elst**: Het antwoord is: nee, die garantie kan ik u niet geven. Mijn inschatting is dat het niet zal gebeuren.

De heer **Posthuma** (PvdA): Oké, dat is interessant. Wat voor risico kunnen we als gemeente Voorschoten dan lopen in dezen? Hangt het dus eigenlijk een beetje van goedwillendheid van de projectontwikkelaar af of wij het droog houden?

Wethouder **Van der Elst**: Het antwoord op de aannahme van de heer Posthuma is: dat is correct.

De **voorzitter**: Zijn er andere vragen aan de wethouder of vragen die nog niet zijn beantwoord?

Mevrouw **Ilić** (GroenLinks): Verandert de juridische positie van de bewoners op 1 januari?

Wethouder **Van der Elst**: Dat lijkt me in principe niet. De vaststellingsovereenkomst vervalt niet en wordt ook niet van kracht, als dat een antwoord op uw vraag is.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen gesteld? Ja. Dan gaan we stemmen over het ordevoorstel van de heer Lavrijsen om het agendapunt Woonwagengedragingen Hofweg/Langs de Korte Vliet te verplaatsen naar de commissie Burger en Bestuur op 23 januari en daarna erover te gaan besluiten op 30 januari in de gemeenteraad.

Het ordevoorstel wordt bij handopsteken aangenomen met algemene stemmen.

De **voorzitter**: Dat betekent dat we dit agendapunt vanavond niet bespreken.

10. Rekenkamerrapport effectiviteit woonbeleid (raadsregistratienummer Z/23/081234)

De **voorzitter**: Op 21 november is in de commissie WRG het rapport van de Rekenkamer over de effectiviteit van het woonbeleid besproken. Over de aanbevelingen waren verschillende standpunten te horen. Het voorliggende conceptbesluit is gebaseerd op de aanbevelingen van de Rekenkamer. Het is aan de gemeenteraad om deze aanbevelingen al dan niet gewijzigd over te nemen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Voorzitter. Met een agendapunt minder heb ik volop spreektijd. Daar ben ik blij om. We hebben al aangegeven dat we overwogen om een amendement in te dienen. Vandaar dat ik als eerste het woord wil voeren. We zijn blij met een Rekenkamerrapport zoals dit. Dat houdt ons scherp als raadsleden. We hebben in de vorige raadsdicycle het rapport al besproken en we hebben er vragen over kunnen stellen aan de Rekenkamercommissie om nog helderder te krijgen wat er allemaal ligt. In deze cyclus hebben we het besproken in de commissie,

maar weinig partijen hebben daarop gereageerd. Eigenlijk alleen de SP en wij hebben daarop gereageerd, waardoor het besluit dat er nu ligt, met weinig input vanuit de raad voor de griffie lastig te formuleren was. Daarom willen wij toch nog wat langer stilstaan bij dit onderwerp.

Hoewel misschien niet iedereen mijn mening deelt, zijn wij op basis van het rapport tot de conclusie gekomen dat Voorschoten het op het gebied van het woonbeleid nog niet zo slecht doet, zeker in vergelijking tot de omliggende vergelijkbare gemeenten. Ook zijn we bezig met een aantal verbeteringen of zijn er al zaken op orde waar de Rekenkamercommissie wel aanbevelingen voor doet, wellicht omdat dat ook voor andere gemeenten zo geregeld is of in ieder geval geadviseerd wordt.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ben flabbergasted, want ik heb dan een heel ander Rekenkamerrapport gelezen. Volgens mij zegt de Rekenkamer juist dat Voorschoten het superslecht doet op het gebied van woningbouw. Ik ben dus benieuwd waar mevrouw Van der Wende deze legendarische woorden vandaan weet te halen.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Dat is inderdaad uw interpretatie; die hebben we ook in de commissie gehoord. Als ik kijk naar de kleurtjes die gegeven zijn en de woningaantallen die gerealiseerd worden, doet bijvoorbeeld de gemeente Wassenaar het veel slechter dan de gemeente Voorschoten. Ik trek daar dus inderdaad andere conclusies uit, zeker omdat ik ook weet dat er nog meer woningbouw op het programma staat en dat er ook processen zijn et cetera. Er zijn heel weinig rode lichten in het rapport. Het is inderdaad wellicht een interpretatie, maar op basis van het rapport vinden wij inderdaad dat het niet zo slecht is.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het CDA is tegenwoordig kennelijk van de alternatieve feiten. Daar ben ik benieuwd naar. Ik zal de feiten even aan u geven. Voorschoten heeft er de afgelopen zes jaar 134 vooral dure woningen bij gekregen. Er is helemaal niks bij gekomen. Waar u het over heeft, zijn dingen die in de plannenmakerij zitten en die nog helemaal niet gerealiseerd zijn. Onder uw leiding heeft ook het CDA daarbij relatief heel weinig gerealiseerd. Ik begrijp dus werkelijk niet hoe u erbij komt en de Voorschotense bevolking gaat voorhouden dat u ervoor gezorgd heeft dat er meer betaalbare woningen bij zijn gebouwd. Dat blijkt niet uit de feiten. Het Rekenkamerrapport spreekt enorme boekdelen en spreekt juist zijn zorgen uit dat u al die plannen die u heeft gemaakt, helemaal niet kan realiseren en dat u de capaciteit daar niet voor heeft. Hoe komt u daar in godsnaam bij? Graag een reactie.

De **voorzitter**: Graag via de voorzitter.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Wat dat cijfer van 134 woningen betreft: ik zei al dat er gemeenten zijn die het slechter doen, zoals uit het rapport blijkt. Er zijn nu heel veel plannen, zoals Starrenburg III, waarvoor we nu weer concrete stappen hebben gezet. Over de Kruispuntkerk hebben we nu ook concrete besluiten genomen. We hebben net gehoord dat het Churchillplein eraan zit te komen. Er worden dus heel veel woningen gerealiseerd. Beresteijn is nu bezig, Bijdorp en noem maar op. Het rapport gaat ook niet alleen over aantallen, maar over veel meer. Als we de kleurtjes bekijken, staat het rapport niet helemaal vol met rode stippen. Er staat ook heel veel op groen. Voor een kleine gemeente als deze doen we het echt zo slecht nog niet. Maar zoals ik aangaf: u heeft uw interpretatie en mijn interpretatie hiervan is een andere.

De **voorzitter**: De derde en laatste interruptie van de heer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Ik ga graag - hoe zeg je dat? - de strijd voor de waarheid aan. Ik zal even wat cijfers geven die mevrouw Van der Wende kan meenemen voor wat extra huiswerk. Leiden kreeg er tussen 2018 en 2024 bijna 6.000 woningen bij. Leiden is 43 keer zo groot als Voorschoten. Leiderdorp en Oegstgeest, beide even groot als Voorschoten, kregen er respectievelijk 569 en 798 woningen bij, vier keer en zes keer zoveel als Voorschoten. Wat u aan het verkondigen bent, is gewoon onzin, grote onzin. Ik vind het echt een schande dat de CDA-fractie ...

De **voorzitter**: Graag via de voorzitter, meneer Posthuma.

De heer **Posthuma** (PvdA): Via de voorzitter: ik vind het een schande dat de CDA-fractie op deze manier de Voorschotense bevolking een rad voor de ogen aan het draaien is.

De **voorzitter**: Vervolg uw betoog, mevrouw Van der Wende.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Ik ga verder met mijn betoog. Naast het rapport van de Rekenkamercommissie en de aanbevelingen kijk ik naar de bestuurlijke reactie die het college daarop heeft gegeven. De aanbevelingen zal ik een-voor-een doorlopen. Anticiperen op de Wet versterking regie volkshuisvesting: het college geeft ook aan dat er over deze wet nog zeer veel onduidelijk is. De wet is gereed om de hele procedure in te gaan richting Tweede en Eerste Kamer, maar het is nog niet duidelijk wanneer en of de wet ingevoerd gaat worden. Het college geeft dan ook aan dat anticiperen daarop op dit moment lastig is en dat daar eerst meer helderheid over moet zijn. De aanbeveling van de Rekenkamercommissie vinden we daarom op dit moment nog niet opportuun.

Het opstellen van een omgevingsvisie waarin zoeklocaties zijn aangewezen voor het toevoegen van woningen vinden we een goede aanbeveling. We zouden graag zien dat het college dit overneemt. We denken ook dat dit gaat gebeuren, want de omgevingsvisie waarover wij als raadsleden gisteravond nog hebben meegedacht, is in ontwikkeling. Ik heb er vertrouwen in dat die er ook zeker komt. We geven deze aanbeveling dus graag mee aan het college.

Het opstellen van een woningbouwprogrammering die uitgaat van de landelijk geadviseerde planvoorraad van 130%: ook het college geeft aan dat er een regionale planvoorraad is van 144%, die is goedgekeurd. Daar maakt de voorraad van de gemeente Voorschoten onderdeel van uit. Het solitair als gemeente streven naar 130% is dan ook niet opportuun. Het gaat om de huidige regionale voorraad van 144%, waar wij een bijdrage aan leveren. Deze aanbeveling om te streven naar 130% zouden we dan ook willen schrappen.

Over het gebruikmaken van het instrument van een actief grondbeleid en het optimaal benutten van de beschikbare ruimte voor woningbouw heb ik vragen gesteld aan de Rekenkamercommissie. De raad heeft immers grondbeleid vastgesteld waarin we aangeven dat we per dossier en project een afweging willen maken over actief dan wel passief grondbeleid. We vinden het dan ook niet opportuun om er nu al van tevoren van uit te gaan dat we voor actief grondbeleid kiezen. We houden graag vast aan ons grondbeleid dat wij als raad hebben vastgesteld.

Het actualiseren van de werkprocessen is een andere aanbeveling van de Rekenkamercommissie. Het college heeft aangegeven dat het al bezig is met het ontwikkelen en standaardiseren daarvan. De suggestie dat er nog gewerkt moet worden aan het verbeteren van die processen zouden we dus graag iets positiever formuleren. Het gaat om het verder ontwikkelen van het standaardiseren van werkprocessen, want als het college daar al mee bezig is, mag dat ook wel een positieve benadering krijgen. Die suggestie zouden we dus graag iets anders geformuleerd willen zien.

Iedereen is bezig geweest met de Woonmonitor. We kunnen op internet inderdaad bekijken hoe het gaat met de woningvoorraad in de gemeente, maar daarin kan zeker een slag worden gemaakt door meer in beeld te brengen wat er in de toekomst te verwachten is aan nieuwbouw en ook wat de stand van zaken is in het realiseren daarvan.

De **voorzitter**: U heeft nog 1 minuut en 51 seconden.

Mevrouw **Van der Wende** (CDA): Ik ben toe aan de afronding. Dit alles afwegend dienen wij een amendement in dat een aantal aanbevelingen niet overneemt en het college wel een aantal aanbevelingen meegeeft. De aanbeveling om te blijven rapporteren is, als er niet zo heel veel van de aanbevelingen overblijft en als de omgevingsvisie net als de Woonmonitor toch haar traject loopt, dan niet meer nodig. Het amendement, dat mede wordt ingediend door Voorschoten Lokaal, luidt:

"Amendement 317.

De raad van de gemeente Voorschoten, in zijn vergadering bijeen d.d. 12 december 2024, gezien het raadsvoorstel nr. Z/23/081234,

overwegende:

- a. de bestuurlijke reactie van het college van 9 juli 2024 op het RKC-rapport Effectiviteit Woonbeleid;
- b. de bespreking van het rapport in de commissie WRG op 21 november 2024;

overwegende dat:

- c. de invoering van de Wet versterking regie volkshuisvesting nog niet zeker is;
- d. de plancapaciteit van Holland Rijnland, waar Voorschoten deel van uitmaakt, 144% is momenteel en ook is goedgekeurd;
- e. de door de raad vastgestelde Nota Grondbeleid 2017-2020, welke nog steeds van kracht is, als uitgangspunt heeft: 'Per dossier zal een afweging moeten worden gemaakt voor actief of passief grondbeleid';

Besluit:

het voorgestelde besluit als volgt te wijzigen:

1. kennis te nemen van het Rekenkamerrapport Effectiviteit Woonbeleid en de aanbevelingen die de Rekenkamer doet;
2. kennis te nemen van de bestuurlijke reactie van het college op dat Rekenkamerrapport;
3. op basis hiervan het college te verzoeken om:
 - a. een omgevingsvisie op te stellen waarin zoeklocaties zijn aangewezen voor het toevoegen van woningen;
 - b. de reeds ingezette organisatieontwikkeling door het standaardiseren van werkprocessen voort te zetten en in te bedden in de organisatie;
 - c. een woonmonitor (verder) te ontwikkelen voor raadsleden en daarbij de realisatie van de uitbreiding van de woningvoorraad aan te geven."

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. De Rekenkamer heeft een rapport over de effectiviteit van het woonbeleid geschreven en heeft een aantal aanbevelingen gedaan. Het college heeft al een reactie gegeven op deze aanbevelingen. Wij hebben het amendement van het CDA medeondertekend. In dit amendement wordt goed weergegeven wat nog belangrijk is voor Voorschoten, namelijk om:

1. kennis te nemen van het Rekenkamerrapport Effectief woonbeleid;
 2. kennis te nemen van de bestuurlijke reactie van het college op dit rapport;
 3. op basis hiervan het college te verzoeken om:
 - a. een omgevingsvisie op te stellen waarin zoeklocaties zijn aangewezen voor het toevoegen van woningen; hierbij wil ik wel aangeven dat dit college al vier nieuwe locaties heeft toegevoegd, namelijk het Churchillplein, het Oude Stationslaantje, Jan Wagtendonk en de Prinses Marijkelaan, maar het mogen er natuurlijk altijd nog veel meer worden;
 - b. de reeds ingezette organisatieontwikkeling door het standaardiseren van werkprocessen voort te zetten en in te bedden in de organisatie; de gemeentesecretaris is hier ook heel hard mee bezig, want hij heeft die taak, en wij hopen nog op veel personele uitbreiding, want op dit moment kan er niet meer en niet harder gewerkt worden dan nu gedaan wordt;
 - c. een woonmonitor voort te zetten en verder te ontwikkelen voor raadsleden en daarbij de realisatie van de uitbreiding van de woningvoorraad aan te geven.
- Op dit moment krijgen wij al twee keer per jaar een update van wat er gerealiseerd is en wat er nog aan komt. Hierin wordt al goed duidelijk hoe Voorschoten ervoor staat.

Nu ik extra spreektijd heb, wil ik hier iets aan toevoegen. Wat is er de laatste jaren gebeurd op het gebied van woningbouw in Voorschoten? Ik wil hier graag de sociale woningbouw uitlichten. Als we terug in de tijd gaan, zien we op bladzijde 37 dat er vanaf 2017 eigenlijk weinig is gedaan op de woningmarkt en dat datgene wat er gebeurd is, vooral woningen in de vrije sector betreft. In 2022 is de coalitie aan de slag gegaan voor sociale woningbouw, met als mooi resultaat dat het nieuwbouwprogramma voor de jaren 2025-2032 op 43% sociale huurwoningen uitkomt, zoals we vandaag in de krant hebben kunnen lezen; ik heb dat aan de heer Posthuma gegeven. Daarmee scoort Voorschoten het hoogst in de regio. Op dit moment worden projecten afgerond die zijn ontwikkeld in de periode vóór 2022. Als voorbeeld noemen wij de Professor Einsteinlaan 5 en Starrenburg III. Daarnaast is dit college bezig met nog vier projecten die uit 100% sociale woningen bestaan, namelijk het Churchillplein, het Oude Stationslaantje, Jan Wagtendonk en de Prinses Marijkelaan.

De **voorzitter**: De interruptie die we wisten die zou komen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Mevrouw Persoon, dat zijn allemaal plannen die nog uitgewerkt moeten worden en waar we zelfs ook nog beslissingen over moeten nemen. Het zijn allemaal zachte plannen, zoals we die noemen. Ik ben blij dat u er heel trots op bent. Als ze allemaal gerealiseerd kunnen worden, ga ik samen met u op het Churchillplein staan en gaan we de vlag uithangen, maar ze zijn er nog lang niet. Ik ben blij dat u er trots op bent dat u daar goede stappen in heeft gezet, maar ...

De **voorzitter**: Via de voorzitter graag.

De heer **Posthuma** (PvdA): Via de voorzitter: wanneer denkt u dan dat dit allemaal gerealiseerd kan worden?

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): We zijn nu nog bezig met alle plannen die voor 2022 ... We zijn nu bezig met de harde plannen. Voordat we die allemaal hebben gedaan, zitten we volgens mij in de volgende collegetermijn. Misschien zit u dan wel in het college en mag u goede sier maken met onze voorbereidingen van de sociale woningen.

De **voorzitter**: Dit roept om een vervolgininterruptie.

De heer **Posthuma** (PvdA): God verhoede dat ik in het college ga zitten, laat staan mijn partij. Nee, dat zou zomaar kunnen, maar ik heb een vraag over het voorstel dat u samen met het CDA gedaan heeft. De Rekenkamercommissie heeft een doorwrocht rapport geschreven en heeft daarin acht aanbevelingen gedaan. Die acht verschillende voorstellen staan heel netjes in de beslispunten die de griffie heeft neergepend. In uw amendement schrapt u vijf van die acht gedane voorstellen en houdt u er nog drie over. Dat betekent dat u meer dan de helft van de voorstellen eruit haalt waarvan de Rekenkamercommissie denkt dat ze gaan bijdragen aan een betere woningbouw. Hoe gaat u al die mooie plannen die u denkt te gaan realiseren, realiseren als u die vijf dingen eruit haalt met dit voorstel? U zorgt er volgens mij juist voor dat u de mooie plannen die u omschrijft, helemaal niet gaat realiseren; dat zegt de Rekenkamercommissie namelijk in het rapport.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Wij hebben het gevoel dat we die vijf al redelijk goed doen. Het eerste punt betreft een wet die pas in 2025 komt. Dus ...

De **voorzitter**: Meneer Posthuma, uw derde en laatste interruptie.

De heer **Posthuma** (PvdA): Via de voorzitter: het is in ieder geval wel zo dat al die punten bijdragen aan meer, betere en betaalbare woningbouw in Voorschoten. Deze dingen komen rechtstreeks uit het rapport en de Rekenkamer heeft gezegd dat Voorschoten dit niet gaat realiseren als deze dingen worden geschrapt. Met dit voorstel zorgt u er de facto voor dat er minder betaalbare woningen gaan komen in Voorschoten. Dat vind ik gewoon heel erg jammer. Ik raad iedereen in deze raad die voor betaalbare woningen is, aan om tegen dit amendement te stemmen.

De **voorzitter**: Ik heb geen vraag gehoord. U vervolgt uw betoog, mevrouw Persoon.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Meneer Posthuma, u mag zo uw tweede termijn doen.

De **voorzitter**: We hebben eerst de eerste termijn.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): O ja, u heeft uw eerste termijn nog niet gehad.

De **voorzitter**: Ik ben scherp vanavond. Het komt goed.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Zoals ik al zei, gaan we in de toekomst vier projecten met 100% sociale woningbouw realiseren, nadat de harde projecten die nu al op de rol staan, gedaan zijn. Zoals wij allemaal weten, staan deze huizen er niet meteen. Eerst worden de oude projecten gedaan. Verder wil ik nog zeggen - eigenlijk een beetje in de richting van de inwoners; het is niet zo leuk wat ik ga zeggen - dat de inwoners het voor Voorschoten soms best moeilijk

maken om sociale woningen of toen die flexwoningen te bouwen. Iedereen wil ze, maar ze worden toch tegengewerkt: not in my backyard or frontyard. Zolang wij geen medewerking krijgen van de inwoners, zal het nog langer gaan duren voordat de sociale woningen er komen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. De griffie concludeerde dat er geen eenduidige conclusie is. Ik denk dat we die conclusie, die vrij uniek is, delen. We begrijpen dat het CDA een aantal punten uit het RKC-rapport licht, maar daarmee worden de andere beslispunten verzwakt; de heer Posthuma had het daar al over. Daarom kunnen we dat amendement niet steunen.

Ik wil nog een ander punt maken, dat ik ook in de commissie heb gemaakt. Wij vinden dat anticiperen op de Wet versterking regie volkshuisvesting wél mogelijk is. In de prestatieafspraken die in de ingekomen stukken staan, worden geen harde aantallen genoemd. Die prestatieafspraken lopen tot 2028. Dat is ontzettend jammer, want het volgende college mag dit probleem op gaan lossen, hetgeen geen eenvoudige klus is.

Mevrouw **Van der Krogt** (GroenLinks): Voorzitter. Wij hebben gekeken naar de acht aanbevelingen die in het Rekenkamerrapport zijn gegeven. Daar hebben we het amendement van het CDA en Voorschoten Lokaal naast gelegd. We staan er anders in dan de voorgaande sprekers. Wij willen daar een aantal vragen over stellen en op grond daarvan bekijken of we met het amendement meegaan. De eerste van de acht aanbevelingen van de Rekenkamercommissie die door de griffie in het raadsvoorstel zijn verwerkt, is het anticiperen op die wet. Zoals meneer Maassen in de commissie al aangaf: die wet is nog niet aangenomen; hoe gaan we daarop reageren? In het amendement van het CDA wordt dit niet meer genoemd. Als die aanbeveling eruit gaat, wat gebeurt er dan als deze wet wél wordt aangenomen? Moet er dan in Voorschoten iets gebeuren in de raad of in het college om dit weer voor iedereen goed en actueel in het vizier te krijgen? Dat is de eerste vraag.

Het tweede punt betreft de omgevingsvisie. Ik heb het gevoel dat in de verwerking door de griffie van de aanbevelingen van de Rekenkamer de omgevingsvisie te weinig onder de aandacht is gebracht. De zoeklocaties hebben wel een plek gekregen, maar ik heb het gevoel dat de omgevingsvisie, die best heel stevig gaat worden, nog niet voldoende onder de aandacht is gebracht vanuit het Rekenkamerrapport. Dat wordt in het amendement genoemd. Is dat voldoende?

De punten 5 en 6 - volgens mij zelfs ook bij de punten 7 en 8, maar die heb ik nu niet bij de hand - gaan over de Woonmonitor. Kan de wethouder aangeven op welke termijn die Woonmonitor te zien is? Blijft het overzicht van de projecten het uitgangspunt? Dat had ik in eerste instantie opgeschreven, maar toen kwam het amendement vanmiddag bij mij onder de aandacht. Toen dacht ik: gaat de manier waarop het nu verwerkt gaat worden, mij voldoende inzicht geven en heb ik dan voldoende zicht op de woningvoorraad? Op het dashboard dat Voorschoten in cijfers weergeeft, zie ik heel mooi wat er al wel gebeurt, maar ik zie nog niet wat er in de toekomst gaat gebeuren. Daar maak ik me zorgen over. We maken ons zorgen over de woningbouw, want ik zie heel veel woningbouw op papier en heel veel mooie plannen, maar in de praktijk is er nog zo weinig zichtbaar. De PvdA en D66 noemden dat al en daar zitten ook onze zorgen: de plannen zijn fantastisch, maar de uitvoering ... Ik begrijp het en misschien kunnen we over een aantal jaren inderdaad zegevieren; dat hoop ik, want dan zijn er voldoende woningen. Die zijn er nu nog niet. Ik wil de reactie van het college op het amendement dus afwachten.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Mijn bijdrage kon ik er al mooi in fietsen dankzij de bijdragen van het CDA en Voorschoten Lokaal. Dus hartelijk dank aan die partijen voor de prachtige voorzet die ik dacht in te mogen koppen. Kijkend naar het woningbouwbeleid in Voorschoten doet het gewoon pijn om te zien dat er ontkend wordt dat die problemen er zijn. Juist het rapport van de Rekenkamer laat goed zien dat het probleem niet in de plannemakerij ligt. De coalitiepartijen en ook de wethouder slaan vol op de trom om deze dingen te kunnen realiseren. In het Rekenkamerrapport staat ook dat wij daar als Voorschoten heel goed in zijn, maar het probleem zit 'm erin dat we niet realiseren, dat we geen realisatiekracht hebben. Ik ben blij dat we vandaag iets gerealiseerd hebben met de totstandkoming van de Kruispuntkerk met het cultureel centrum, waar we al zo lang naar smachten, maar dat geldt ook voor die betaalbare woningen. Daar zijn we de afgelopen periode gewoon niet goed in gebleken. We hebben als Partij van de Arbeid tal van voorstellen ingebracht om die betaalbare woningbouw te kunnen realiseren, maar die zijn telkenmale afgewezen. Als partijen in deze raadzaal roepen dat ze wél bezig zijn met die

betaalbare woningen maar als dat in de praktijk helemaal niet blijkt, vind ik dat echt een probleem. Dat is de reden waarom wij daarop zullen blijven hameren als Partij van de Arbeid maar ook als we bij een volgende verkiezing als GroenLinks-Partij van de Arbeid samengaan om die betaalbare woningen hier in Voorschoten echt te kunnen realiseren, want die komen er niet vanzelf.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Ik weet niet of u zojuist goed naar mij heeft geluisterd, maar wij zijn nu met de harde woningbouw bezig die gewoon al heel lang gepland staat. Als die weg is gewerkt, beginnen we aan de volgende cyclus. Daar zit die sociale woningbouw bij. We kunnen niet harder, want al die plannen die er nu nog staan, moeten eerst uitgevoerd worden.

De heer **Posthuma** (PvdA): Het probleem is dat wij al een paar keer hebben aangegeven - en met alternatieve voorstellen daarvoor zijn gekomen - dat we die capaciteit erbij kunnen plussen. Wij denken dat dat kan. Wij denken ook dat er een andere volgorde in kan zitten. We denken ook dat de wethouder en het gemeentebestuur op een veel strijdvaardigere manier het gesprek met de projectontwikkelaars aan zouden moeten gaan. Dat zijn politieke keuzes die gemaakt kunnen worden. Ik denk echt dat we hier als Voorschoten de afgelopen jaren alleen maar onbetaalbare woningbouw hebben kunnen realiseren; we hebben daar echt een traditie in ontwikkeld. Dat is een keuze geweest, een politieke keuze.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Wij hebben keiharde afspraken met projectontwikkelaars over de hoeveelheid sociale huurwoningen en de woningbouw in totaal. Dat zijn gewoon keiharde afspraken. Daar moeten we ons aan houden. Het duurt dus gewoon nog even. Geduld is een schone zaak.

De heer **Posthuma** (PvdA): Legt u dat geduld maar uit aan de mensen bij de Jongerenraad, bij de jongeren die al jarenlang bezig zijn om betaalbare woningen hier in Voorschoten te realiseren. Daar moet meer urgentie voor komen. Er moet niet alleen begrip komen; er moet echt iets gebeuren. Ik vind dat er de afgelopen periode te weinig is gebeurd.

De **voorzitter**: Het woord is aan wethouder Van der Elst om te reageren op de inbreng en uiteraard op het ingediende amendement.

Wethouder **Van der Elst**: Voorzitter. In reactie op de inbreng van mevrouw Van der Wende van het CDA: dank voor uw warme woorden. Zoals zo vaak kan het glas halfleeg of halfvol zijn. Ik denk dat u terecht doelt op best wel wat positieve punten. Dank daarvoor. En we weten allemaal dat wat nu geëffectueerd wordt, uit een pijlpijn komt en dat de besluitvorming en de start van die bouwprojecten een behoorlijk aantal jaren voor ons liggen. In algemene zin zou ik werkelijk niet weten hoe je nu goedkope woningen zou kunnen realiseren, omdat het eerste initiatief nog geen tweeënhalf jaar geleden genomen is. Zo werkt het nou eenmaal niet in de woningbouw; dat is in algemene zin zo.

Ook dank aan de fractie van Voorschoten Lokaal, aan mevrouw Persoon, ook voor de terechte cijfers die zij heeft genoemd, want die kloppen wel. Zo slecht doen we het dus ook nog niet. Het is verder niet aan dit college om onszelf groene vinkjes te geven. Dat laat ik graag aan anderen over. Ik wil nog wel memoreren dat ik richting mevrouw Persoon toch een warme toezegging heb gehoord uit de fractie van de PvdA, waarvan akte. Ik hoop dat dat tot iets gaat leiden. Vlaggen uithangen op het Churchillplein; als het aan mij ligt, zal ik erbij zijn.

D66, mevrouw Schroot: we doen heel veel, zoals participatieafspraken met corporaties, anterieure overeenkomsten, nieuwe plannen. Toch worden door de Rekenkamer een aantal punten voorgesteld waar we minder enthousiast over zijn. Ik weet niet precies wat u daar verder van mij over wil horen. Het is natuurlijk ook niet een raadsvoorstel dat van ons komt.

Mevrouw **Schroot** (D66): Het gaat erom dat we het anticiperen op de Wet versterking regie volkshuisvesting nergens terugzien. Daarover staat niks in de prestatieafspraken. Als we niks doen tot 2028, hoe gaan we dan mensen huisvesten met een beperking, in een rolstoel of wat er ook maar kan zijn? Want daar doen we kennelijk niks voor.

Wethouder **Van der Elst**: Nu begrijp ik de richting van de vraagstelling van D66 beter. Prestatieafspraken zijn afspraken die niet altijd uitblinken in smarte cijfers en harde deadlines. Dat heeft een aantal oorzaken. Ten eerste gaan die prestatieafspraken over een periode van vier jaar.

Je moet elkaar dus sowieso het nodige maatwerk gunnen. Ten tweede zitten er nogal wat verschillende partijen bij elkaar: naast corporaties zitten er natuurlijk ook huurders en de gemeente. Ik denk dat we toch heel concreet kaders met elkaar bepaald hebben, maar er zal wel lokale maatwerkinvulling moeten plaatsvinden. Als je die bijvoorbeeld koppelt aan de u welbekende tabel onderaan het halfjaarlijkse projectenoverzicht, kan ik het niet smarter bedenken dan dat: bruto, netto, totalen, kolommen en omschrijvingen; het staat er allemaal keurig in. Dat was in het vorige college niet zo. Dit college heeft dat toegevoegd. Die smartheid en die transparantie bieden wij u dus graag.

Mevrouw **Schroot** (D66): Ik word een beetje moe van alsmaar "wij doen het zo geweldig goed als college" en van het neersabelen van het vorige college. Het college daarvóór had ook van alles verprutst. We bouwen allemaal op elkaars schouders voort. Wat ik de wethouder nu meegeef, is dat we in die prestatieafspraken alweer in 2028 zitten en dat er niks is vastgelegd. We horen alleen maar plannen die het volgende college gaat realiseren, maar dan is er waarschijnlijk weer een ander probleem en dan gaat ook weer iedereen mopperen. Ik vind het eerlijk gezegd dus een beetje flauw om steeds weer voorgaande colleges naar beneden te sabelen, zeker als je daar ook onderdeel van geweest bent.

Wethouder **Van der Elst**: Ik kan, mijn eigen woorden terughalend, niet vaststellen dat wij iemand neersabelen. Als ik in algemene zin kijk naar een aantal stukjes die door de oppositie in de media zijn geplaatst, kan ik daar overigens wel een rode lijn in herkennen. Maar goed, wij plaatsen op korte termijn en ook vandaag wat stukjes in de pers. Daar moet men in het dorp maar van vinden wat men daarvan vindt. Zo hoort het ook in een democratie.

De **voorzitter**: Er is nog een derde en laatste interruptie van mevrouw Schroot.

Mevrouw **Schroot** (D66): Ik neem afstand van de opmerking dat wij stukjes plaatsen als oppositie.

Wethouder **Van der Elst**: De oppositie is een verzameling van partijen. Ik heb geen specifieke partij genoemd. Ik heb de D66-fractie overigens niet gezien in die soms wat zure stukjes. Dat is waar.

De **voorzitter**: Vervolg uw beantwoording en blijf weg van verdere duiding.

Wethouder **Van der Elst**: Ik was bij de voorstellen van de Rekenkamer. Anticiperen op de Wet versterking regie volkshuisvesting willen we niet gaan doen, want dat is niet efficiënt en effectief, terwijl we juist efficiënt en effectief willen werken. Als die wet concreter wordt, zullen we zien wat daar voor ons in Voorschoten mee gedaan gaat worden. Uiteraard gaan we daar dan met u over in gesprek, maar dat zal nog wel even duren.

Het in de omgevingsvisie opnemen van de zoeklocaties is aan u, want in fase 4 van de omgevingsvisie kan dat. Wellicht is dat ook een heel goed plan; ik ben daar overigens wel voor.

Wat een woningbouwprogramma van 130% betreft: dan moeten we toch iets meer de materie induiken. Ten eerste zitten we al bijna aan de 130%. Ten tweede zit Holland Rijnland inmiddels boven de 143%, als het niet 144% is. Dat betekent, raar maar waar, dat als je nu projecten gaat toevoegen, de provincie die op een reservelijst gaat zetten, want waar de rijksoverheid zegt "sneller, sneller, sneller", ligt de provincie daarvoor, omdat zij niet wil dat je te snel gaat. Zo zit de woningbouwwereld in Nederland inmiddels in elkaar.

Gebruikmaken van instrumenten voor actief grondbeleid: wij denken dat we dat, voor zover we dat kunnen, doen en gedaan hebben. Zo hebben wij de optie om op gemeentegrond zo veel mogelijk sociaal te bouwen deels uitgevoerd. Aan de andere kant hebben we met een soort helicopterview in het kader van het zoeken naar flexwoningen ongeveer alle groene snipperlocaties van Voorschoten onder de loep genomen. We kunnen niet verder. Ik wil u er ook op wijzen dat actief grondbeleid onteigening betekent. Ik heb het vermoeden dat er fracties in de raad zijn die onteigenen een minder goed plan vinden. We hebben dat als college niet willen voorstellen. Voor zover we kunnen, denken we dus dat we hier wel degelijk aan voldoen.

Werkprocessen actualiseren: ja, dat kunnen we doen, maar eigenlijk moet u daarvoor bij de ambtelijke top zijn, want het college gaat niet direct over de werkprocessen. Waar we kunnen samenwerken, doen we daar natuurlijk samen ons best voor. Dat is dus prima.

Twee opmerkingen van de Rekenkamer gaan de kant op van het ontwikkelen van een Woonmonitor. Als je ze samenvoegt, denken we dat we met de halfjaarlijkse projectenrapportage een heel eind op weg zijn. Waar we kunnen, zullen we ook iets gaan vertellen over planning in de toekomst.

Ik denk dat ik hiermee een heel groot deel van de andere vragen behandeld heb. De PvdA roept mij op om strijdvaardiger te zijn. Mijn antwoord, de fractie van de PvdA aankijkend, is dat ik die oproep heb gehoord, maar dat ik daar niet eens op inga. Ik hoop dat dat duidelijk in de notulen terecht komt.

Het ingediende amendement vinden we een goed idee. We zouden u dus willen adviseren om dat te omarmen.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen in de eerste termijn beantwoord door de wethouder? Dat is het geval. Dan gaan we naar de tweede termijn. Mevrouw Van der Wende, u heeft nog 1 minuut en 11 seconden en we hebben nog een paar agendapunten te gaan. Ik dacht: dat zeg ik eventjes. We hebben nog de Najaarsnota en de belastingverordeningen. Ik zie dat u geen behoefte heeft aan een tweede termijn. Dat dacht ik al.

Mevrouw **Persoon** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Dank aan de wethouder voor de duidelijke puntsgewijze uitleg van waarom wij dit amendement hebben ingediend.

De **voorzitter**: Er is verder geen behoefte aan een tweede termijn. Ik sluit de beraadslaging en we gaan over tot de stemmingen.

In stemming komt amendement 317 van het CDA en Voorschoten Lokaal.

Het amendement wordt met een digitale stemming aangenomen met 16 tegen 4 stemmen, waarbij de fracties van D66 en de PvdA ertegen hebben gestemd.

In stemming komt het geamendeerde voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Door de aanname van het amendement is het voorstel natuurlijk verdund. Dat leidt volgens mij tot minder betaalbare woningen. Wij zullen dus tegen dit geamendeerde voorstel stemmen.

Mevrouw **Schroot** (D66): Voorzitter. Dankzij die verdunding, die de heer Posthuma al noemde, gaan ook wij tegenstemmen. Daar kunnen we niet achter staan.

Het geamendeerde voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met 16 tegen 4 stemmen, waarbij de fracties van D66 en de PvdA ertegen hebben gestemd.

11. Najaarsnota 2024 (raadsregistratienummer Z/24/091607/417672)

De **voorzitter**: De Najaarsnota 2024 geeft de stand van zaken weer van de uitvoering van de programmabegroting tot en met augustus. De raad wordt gevraagd de lopende begroting aan de hand hiervan te wijzigen. Ik attendeer het CDA en de PvdA op hun beperkte spreektijd.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Ik kan kort zijn. Zoals ik eigenlijk elk jaar zeg, kijken we met de Voorjaarsnota en de Najaarsnota eigenlijk in de achteruitkijkspiegel. Achteruit kijkend is het positief dat we een dikke 3 ton voordeel hebben behaald, wat ons tekort in 2024 doet slinken naar € 1,4 miljoen. Dat vinden wij een hele positieve beweging; die min blijft natuurlijk nog steeds jammer. Wij zullen dus voor deze Najaarsnota stemmen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Richting de heer Van Duivendijk: bij het terugkijken kijken wij niet alleen naar het geld, maar ook naar wat er gerealiseerd is. Zoals ik ook in de commissie zei, vinden we het heel belangrijk om te kijken naar de stand van zaken. Dus nogmaals dank voor het overzicht; dat wil ik ook hier in de raad zeggen, want dat is van belang. Het belangrijkste onderdeel voor ons bij de bespreking in de commissie was de vraag of die doorschuiving mogelijk is. Daar hebben we het toen met elkaar over gehad. We hebben een probleem met de capaciteit. Als we het doorschuiven, is het dan haalbaar? Gelukkig zei de wethouder dat dat mogelijk is. Ook in de antwoorden op onze technische vragen hebben we dat antwoord bevestigd gekregen. Zoals ook eerder gemeld in de commissie, zullen we dat ook monitoren, zoals we volgens mij als hele raad doen. Wij kunnen verder dus instemmen met deze Najaarsnota.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. In het raadsvoorstel over de Najaarsnota zien wij geen heel zwaarwegende politieke punten. We hebben het wel gehad over de planning van de skeelerbaan, die hier benoemd wordt op een manier waar wij wat vragen bij hadden, maar daarover heeft de wethouder in de commissie een toezegging gedaan. Daar zullen we voor nu genoeg mee nemen.

Wij deelden ook de zorgen die mevrouw Mieremet net aangaf over de planningscapaciteit en hoever we kunnen komen met het doorschuiven van projecten, maar we vertrouwen erop dat het college daar voldoende oog voor heeft.

Ik wil de wethouder bedanken voor de memo die is bijgevoegd naar aanleiding van een toezegging vorige week, op de dag voor Sinterklaas; dat was bij uitzondering een keer op een woensdag. Het gaat om het aangeven van de wijzigingen op het programma Sociaal Domein. De reden waarom we daarom gevraagd hadden, is dat het belangrijk is - dit is bijna een soort "voorts ben ik van mening" - om de erosie van ons budget op het sociaal domein scherp voor ogen te houden. Dat is niet iets wat dit college aangerekend kan worden. Wat dat betreft is dit dus geen politiek punt, maar het is wel een probleem in Voorschoten dat zich al een tijdlang opbouwt. Het gevaar bij dat soort zaken is altijd dat het op een gegeven moment een beetje buiten het aandachtsveld verdwijnt. Het is niet alleen een praktisch probleem in de jeugdzorg en in het sociaal domein; het is ook gewoon een probleem voor de financiën van deze gemeente. Ik vermoed dat we daar de komende jaren nog vaker mee te maken krijgen. Het is belangrijk dat we dat dan kunnen traceren in de tijd. Dus nogmaals dank aan de wethouder hiervoor. Verder zullen wij het raadsvoorstel steunen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kortekaas, u heeft 1 minuut en 11 seconden.

Mevrouw **Kortekaas** (CDA): Voorzitter. Voor ons ligt een voorstel voor het doorzetten van veel investeringen naar het jaar 2025. Daarmee wordt 2025 het jaar van uitvoeren. Wij wensen het college en onze ambtelijke organisatie na welverdiende mooie feestdagen en de kerstperiode succes bij alle uitvoeringszaken in 2025.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. In de commissie is al veel gezegd over de Najaarsnota. Ik wil specifiek ingaan op één aspect. De heer Van Duivendijk had het over terugkijken, maar we moeten ook een beetje vooruitkijken - dat staat ook in de Najaarsnota - naar het duurste project ooit in Voorschoten, à € 20,5 miljoen. Er staat een foutief zinnetje in de Najaarsnota: gelijk na de goedkeuring van het definitief ontwerp zou op 1 februari de watervergunning aangevraagd zijn bij het hoogheemraadschap. Na antwoorden op mondelinge en technische vragen vanuit de PvdA blijkt dit niet te kloppen. Het is natuurlijk slordig dat het op deze manier in de raad komt, want daarmee zijn we als raad de facto foutief geïnformeerd. Dat is nog niet alles, want we zijn er inmiddels door vragen die in het hoogheemraadschap gesteld zijn, ook achter gekomen dat we niet tegen één vergunning aan lopen, maar dat er twee vergunningen moeten worden aangevraagd. Waarom maak ik hier nou zo'n groot probleem van? Als dit zo'n groot project is, moet je dit soort feiten gewoon goed en scherp hebben en mogen daar gewoon geen fouten in staan. Dan rijst de vraag of dit college of de ambtenaren voldoende in staat zijn om dit project op een goede wijze te trekken. Daar maak ik me zorgen over. Ik heb daar technische vragen over gesteld.

De **voorzitter**: Meneer Posthuma, ik wil u verzoeken om het college aan te spreken, niet de ambtelijke organisatie. Het college is politiek verantwoordelijk, ook voor de controle; niemand anders.

De heer **Posthuma** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Dat staat genoteerd. Het gaat erom dat we er vooral zeker van willen zijn dat we over volledige informatie beschikken en dat we in staat zijn om goede afwegingen te maken. Bij zo'n groot project gaan er nou eenmaal dingen fout. Dat is helemaal niet gek, maar vertel het ons alsjeblieft, zodat wij kunnen bijsturen, kunnen helpen en ook steun kunnen verlenen. Dat is ook echt de oproep aan de wethouder, aan het college, en ik krijg daar graag een reactie op: geef duidelijk aan waar je tegenaan loopt. Dan kunnen wij ook de steun bieden die wellicht nodig is.

De **voorzitter**: Uw spreektijd is daarmee op. Volgens mij heb ik alleen vragen gehoord aan wethouder Schokker over Adegeest en waren er verder geen vragen.

Wethouder **Schokker**: Voorzitter. Ik heb eigenlijk een oproep gehoord. Die heb ik goed gehoord. We proberen natuurlijk zo goed mogelijk te informeren over wat er geschiedt. Dus bij dezen.

De **voorzitter**: Zijn alle vragen en opmerkingen vanuit de raad hiermee behandeld? Dat is het geval. Er is geen behoefte aan een tweede termijn. We gaan over tot de stemming.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

Mevrouw **Van Meenen** (VVD): Voorzitter. We hebben niet veel commentaar op de inhoud van de Najaarsnota. Het enige wat ons is opgevallen, is dat we het afgelopen jaar € 3,3 miljoen geïnvesteerd hebben. Wij hopen van harte dat het het college lukt om komend jaar een stuk meer te investeren, want we hebben € 9 miljoen moeten doorschuiven en we willen nog meer bouwen in Voorschoten.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

12. Belastingverordeningen 2025 (raadsregistratienummer Z/24/092555/418309)

De **voorzitter**: De raad besluit tot vaststelling van de belastingverordeningen op basis waarvan de gemeente in 2025 belasting heft. Bij de begrotingsbehandeling heeft de raad al een aantal belastingverordeningen vastgesteld. Nu behandelen we de resterende verordeningen.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. Op weg hierheen werd een grapje gemaakt over de hondenbelasting. Nee, daar gaan we het niet over hebben, want die is afgeschaft. Het voorliggende raadsvoorstel betreffende belastingverordeningen 2025 is in wezen een nabrander van de begroting, die we de afgelopen maand al hebben behandeld. De voorgestelde belastingtarieven zijn afgeleid van de bedragen die daarin voorkomen. Ze vormen voor een groot deel de dekking van de uitgaven. In onze optiek is het voorliggende raadsvoorstel dus eigenlijk een technische exercitie en een sluitstuk van de begroting, die we al goedgekeurd hebben. Dat zullen wij dus ook met dit voorstel doen.

De **voorzitter**: Er is verder geen behoefte om hierover te spreken. Ik constateer dat er geen vragen zijn gesteld aan het college. Ik sluit de beraadslaging en we gaan over tot de stemming.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

13. Tweede wijzigingsverordening Huisvestingsverordening 2023 (toeristische verhuur woningen) (raadsregistratienummer Z/24/090718/411634)

De **voorzitter**: Het college stelt de raad voor om in de Huisvestingsverordening regulering op te nemen voor de toeristische verhuur van woningen. In de commissie is de besluitvorming al voorbereid, maar bleek nog een fout te zitten in de conceptverordening. Die is nu hersteld.

Meneer Bremmer, u heeft 47 seconden.

De heer **Bremmer** (CDA): Voorzitter. Wij stemmen in met het voorstel, maar ik hecht eraan om hier uit te spreken dat de wethouder een evaluatie heeft toegezegd van de wijziging van de Huisvestingsverordening in verband met de toeristische verhuur van woningen. We hebben daarover met elkaar een heel actieve en betrokken discussie gehad. Ik denk dat het goed is dat die evaluatie ook in de raad genoemd wordt, zodat we die tegemoet kunnen zien en zodat ook komende raadsleden bij komende debatten dit in deze raadsvergadering kunnen teruglezen. Dat is mijn punt.

De heer **Deuzeman** (GroenLinks): Voorzitter. Wij waren in de commissie op zich best kritisch over dit voorstel. Wij vroegen ons af wat het op dit moment precies zou toevoegen. Wij vroegen ons bovendien af of het allemaal uitvoerbaar is. We kunnen niet anders zeggen dan dat de beantwoording door de wethouder in de commissie in combinatie met de door de heer Bremmer genoemde inderdaad toegezegde evaluatie om precies op die twee punten te kijken waar we staan, ons heeft overtuigd. We zullen dus voorstemmen.

Mevrouw **Mieremet** (D66): Voorzitter. Ik sluit me aan bij de vorige sprekers, maar het is belangrijk om te zeggen dat we in de commissie echt een goed betoog van de wethouder hebben gehoord. Dank daarvoor. Het zou fijn zijn als we die uiteenzetting ook in het voorstel of iets eerder zouden kunnen krijgen, zodat we niet bij wijze van spreken met geslepen messen de commissie ingaan met het gevoel dat het niks is, terwijl het eigenlijk misschien een heel goed idee is. Dat is dus meer iets voor de toekomst.

De **voorzitter**: Wat mooi: ik hoor hier een goed voornemen voor het komende jaar.

De heer **Van Duivendijk** (Voorschoten Lokaal): Voorzitter. In de commissie hebben we een goede discussie over dit onderwerp gehad. Er werden vergelijkingen getrokken met Amsterdam. Een vergelijking tussen Voorschoten en Amsterdam gaat eigenlijk op geen enkel vlak op. Maar goed, we hebben wel de ervaringen van Amsterdam besproken, met name in de discussie over nut en noodzaak van de handhaving; de heer Bremmer heeft daar al naar verwezen. Daaruit is de afspraak gekomen dat we nut en noodzaak na anderhalf jaar gaan evalueren. Dat vinden wij een hele goede aanvliegroute om op deze manier te proberen om toch een stukje regulering op dit onderdeel in te zetten. Wij zullen dus voor het raadsvoorstel stemmen.

Wethouder **De Bruijn**: Voorzitter. De toezegging over de evaluatie kan ik hier inderdaad nogmaals bevestigen; het is goed dat die aanhaalt. Eigenlijk resteert alleen nog de opmerking of vraag voor de toekomst. Ik denk dat u daar gelijk in heeft. Wij zullen daar ook zeker ons best in doen.

De **voorzitter**: En toch ook dank aan de heer Maassen voor het eruit halen van de fout, wethouder? Want dat wilde u zeggen.

Wethouder **De Bruijn**: Ja, dat wilde ik inderdaad zeggen. De heer Maassen is er niet. Ik had zelfs een klein cadeautje voor hem als dank voor het eruit halen van die fout. Misschien kijkt hij mee; meneer Maassen, inderdaad dank voor de scherpe blik. Dat cadeautje volgt nog.

De **voorzitter**: Prima. Er zijn geen vragen of opmerkingen meer. Dan rest mij alleen om te zeggen dat de door de heer Bremmer genoemde toezegging ook in de besluitenlijst van de commissie Burger en Bestuur staat. Daarmee is zij dus ook vastgelegd. Ik sluit de beraadslaging en we gaan over tot de besluitvorming.

In stemming komt het voorstel.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer **Posthuma** (PvdA): Voorzitter. Ik wil aansluiten bij de complimenten aan de wethouder. Ik denk dat hij het heel goed verwoord heeft. Ere wie ere toekomt; hartstikke goed. Ik kijk erg uit naar de evaluatie over anderhalf jaar na de goede suggestie van het CDA. Ik ga voorstemmen.

Het voorstel wordt met een digitale stemming aangenomen met algemene stemmen.

14. Voorbereiden AB-vergadering Hecht 18 december 2024

De **voorzitter**: Er is geen behoefte om hierover het woord te voeren. Daarmee is dit agendapunt afgerond.

15. Voorbereiden vergadering algemeen bestuur Holland Rijnland 18 december 2024

De **voorzitter**: Meneer Posthuma, u heeft helaas geen spreektijd meer. Verder is er geen behoefte om hierover het woord te voeren. Daarmee is dit agendapunt afgehandeld.

16. Overig

Van dit agendapunt is geen gebruik gemaakt.

17. Sluiting

De **voorzitter**: Ook de laatste raadsvergadering van dit jaar is tot een goed einde gekomen. Het was een jaar waarin in de Voorschotense samenleving verdriet en blijdschap heel dicht bij elkaar hebben gelegen en waarin we met elkaar hebben gezien dat we allemaal om elkaar heen zijn gaan staan als er iets moois was maar ook als er een troostende arm om iemand heen moest worden geslagen. Ik ben weer dankbaar voor alle fijne vergaderingen die we hier met elkaar hebben gehad. Ik dank u voor uw inbreng en ik wens u allen hele fijne kerstdagen en een hele fijne en mooie jaarwisseling. Rust vooral heel goed uit. We gaan er in januari weer tegenaan met elkaar. Heel veel dank!

De voorzitter sluit om 22.35 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 30 januari 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Drs. B.J. Urban

Drs. N. Stemerding